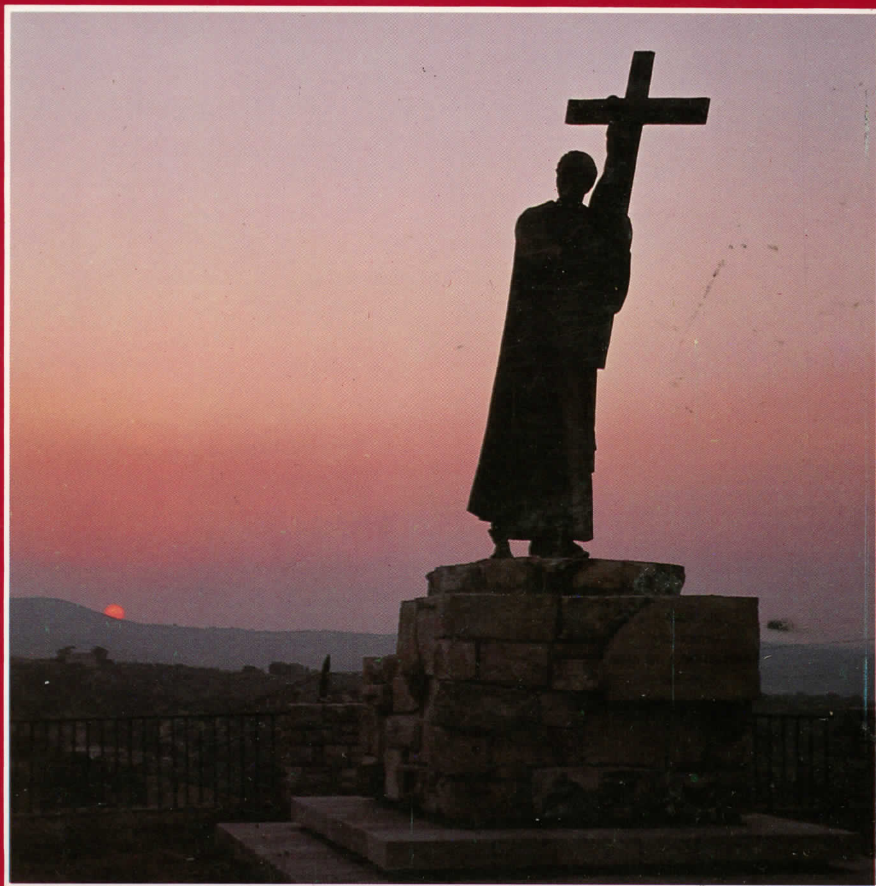
SV. GAŠPAR DEL BUFALO

Vrijeme milosti
Pisma za duhovne vježbe

20010

VRIJEME MILOSTI

Metode i okružnice sv. Gašpara del Bufalo za duhovne vježbe Misionara predragocjene krvi

Zagreb 1988

Slika s naslovne strane:
Kip sv. Gašpara ispred misionarske crkve i kuće S. Felice, Giano (Perugia). Prva kuća ustanove Misionara predragocjene krvi.

Prijevod: s. Inviolata Pranjić
Lektura: Katica Kosić
Izdaju: Misionari i sestre Klanjateljice krvi Kristove, Tuškanac 56, 41000 Zagreb
Odgovara: s. Bernarda Krištić, provincijalka
Tisak: RO „Informator", TISKARA „ZAGREB", Zagreb, Preradovićeva 21–23

UVOD

Drugi nam je Vatikanski koncil stavio na srce da obnavljamo redovnički život u duhu utemeljitelja. I izdavanje ovih pisama je na poseban način traganje za izvorom, ali i korak bliže velikom apostolu krvi Kristove – sv. Gašparu del Bufalo i upoznavanju karizme Družbe misionara predragocjene krvi koju on osnova prije 173 godine.

Poznato je iz života sv. Gašpara da je on osobno u početku držao duhovne vježbe svojoj braći misionarima. Kad mu to kasnije iz praktičnih razloga više nije bilo moguće, Gašpar im je od 1826. do 1837. upućivao svake godine (osim 1828.) okružnice za duhovne vježbe. Jedanaest se dakle puta sv. Gašpar uprisutnjivao među svojom braćom misionarima u posebnom vremenu milosti, kako i dasmo naslov ovoj knjižici, da bi im ocrtao njihovo zvanje, potakao ih na produbljivanje duhovnosti krvi Kristove; na ispitivanje u svrhu provjeravanja i produbljivanja apostolskog i duhovnog života i misionarskog poziva; na istinsko zalaganje oko zajedničkog života i rada. Ukratko, sve ono što očituje identitet Misionara predragocjene krvi, ne samo što se tiče „Operaj evangelici" (svećenika) nego i „Convittori" (studenata konvikta) i „Fratelli inservienti" ili „Inservienti" (braće pomoćnika). Napisao im je i „Metodu" kako se duhovne vježbe trebaju održavati, koju također ovdje donosimo.

Don Benjamino Conti C.PP.S. u Uvodu u talijansko izdanje ovih pisama (1985.) govori da je uloga okružnica bila „da budu ogledalo Misionara predragocjene krvi, te su one bile magna carta posebnog duha Ustanove ne samo u vrijeme sv. Gašpara nego također i poslije njegove smrti. Značajno je ono što je zasvjedočio don Giovanni Merlini u vrijeme redovitog procesa za Gašparevu beatifikaciju i kanonizaciju u Albanu: „U razgovoru o posljednjoj okružnici za naše duhovne vježbe o Pravilu, koju je uputio u rujnu 1837. godine, rekao mi je: 'Ovo je posljednja koju šaljem', a zatim je manje-više dodao: 'Počet ću od početka, od prve koja im je bila poslana.' Ovdje ću reći da, bez da sam naznačio ovu posebnost don Biagia Valentinija, naredio mi je da pošaljem prvu okružnicu, kao što sam učinio 1939. Onda sam mu rekao da je baš tako rekao sluga Božji." Slično je bilo i narednih godina.

1892. godine vrhovna uprava Družbe osjetila je potrebu da tiska knjižicu od 56 stranica „Metoda svetih duhovnih vježbi o Pravilu i poticajne okružnice sluge Božjeg Gašpara del Bufalo Misionarima družbe presvete krvi koju je sam ustanovio". Ova je knjižica odigrala vrlo važnu ulogu u našoj Družbi za čuvanje duha sv. Gašpara. Posebno što se tiče talijanske provincije, napominjem da je do prije nekoliko godina, provincijal u svojoj godišnjoj okružnici o duhovnim vježbama upozoravao na određenu okružnicu sv. Gašpara koju je trebalo pročitati.

S ponovnim otkrivanjem duha utemeljitelja što ga je potaknuo II. vatikanski sabor okružna pisma sv. Gašpara, kao uostalom i drugi njegovi zapisi, dobili su veću važnost. Posljednji primjerci izdanja iz 1892. godine koji su bili pohranjeni u našoj provincijalnoj kući „nestali su". Stoga je bilo potrebno pripremiti drugo izdanje.

Imajući u vidu suvremenu osjetljivost u dodiru s povijesnim dokumentom uti iacet, nismo se zadovoljili s time da ponovimo izdanje iz 1892. godine. Prekopali smo sveske generalnog arhiva Družbe te smo pokušali pronaći izvorne tekstove Metode i okružnica što ih je sv. Gašpar poslao u svoje vrijeme. Bili smo prilično sretni u našem traženju. Od okružnica našli smo jednu pisanu rukopisom Sveca (okružnica iz 1833); druge je potpisao ili vrhovni tajnik d. Giovanni Merlini ili vrhovni podtajnik d. Camillo Rossi. I primjerak Metode i duhovnih vježbi je također Rossijev.

Tiskani tekstovi su vjerni izvorniku što nije uvijek bilo poštivano u izdanju iz 1892. godine."

U želji da se posve ne izgubi duh i osobni način izražavanja samog sv. Gašpara, odstupa ponekad ovaj hrvatski prijevod od današnjeg hrvatskog jezika. Naslovi i podnaslovi pojedinih pisama su redakcijski i trebaju služiti boljem razumijevanju. Latinski tekstovi su ostali kao u izvornicima premda koji puta nisu bili navođeni savršeno prema Vulgati. Prijevod latinskih tekstova stavljen je u bilješke. Ovaj pak, s obzirom na biblijske navode, uglavnom slijedi prijevod Biblije STARI I NOVI ZAVJET, urednici J. Kaštelan–B. Duda, Oerebro, Sweden, 1977.

Zahvaljujem se svima koji su na bilo koji način doprinijeli izdavanju ove knjižice.

Neka nam ova pisma budu trajno nadahnuće radosnog svjedočenja žive, poklonstvene i otkupljujuće ljubavi Isusa Krista koji nas je otkupio svojom krvlju i korjenito življenje svog poziva. A neka sv. Gašpar bude naš vjerni zagovornik.

Zagreb, 24. svibanj 1988.
Blagdan Marije Pomoćnice kršćana

p. Willi Klein, C.PP.S.

I
METODA ZA DUHOVNE VJEŽBE

Živjela predragocjena krv Isusa Krista

METODA

Za duhovne vježbe koje propisuje Pravilo naših zajednica[1]

Između ostalih korisnih opomena koje apostol Indije i naš sveti zaštitnik Franjo Ksaverski piše u jednom pismu p. Gašparu Barzeu, stavlja mu na srce i ovo: *da nikada u svojoj praksi ne izostavi godišnje duhovne vježbe.* Potrebno nam je, o cijenjena subraćo, da se često stavimo u Božju prisutnost, i u njegovu svjetlu čitamo knjige svoje savjesti te se tako pripremamo na onakvo predanje koje Bog — u skladu s milostima koje smo dobili — od nas očekuje: *Cui plus datum est, plus requiretur ab eo.*[2] Ako se i sam sveti apostol Pavao bojao te je, dok je drugima propovijedao, sam sebe prekoravao, što moramo onda mi kazati u usporedbi s njim? Konačno, mi ne smijemo zaboraviti da je naš zadatak druge poticati na revnost. Stoga je potrebno da smo i sami oduševljeni i na poseban način ispunjeni. Stoga se rado povucimo u osamu; slušajmo glas Božji koji nam se u ovim danima posebno obraća: *Sonet vox tua in auribus meis;*[3] nek nam ovo rasvijetli razum i ražari srce da postanemo neumorni radnici Božjeg djela. Ovdje je kratka metoda za naše duhovne vježbe.

---

1 *Scritti del Fondatore (Regolamenti),* svezak XII, str. 6–11. Manuskript obuhvaća 6 listova rukopisa misionara d. Camilla Rossia, koji ih potpisuje „Pro Segretario Generale". Postoje neki ispravci (npr. Rossi piše „communita", „commune" s dvostrukim „m"; sv. Gašpar je jedno „m" najčešće prekrižio) i dodaci sv. Gašpara koji je nadopisao: „Pregledano rujna 1835."

2 Komu je god mnogo dano, od njega će se mnogo iskati (Lk 12,48).

3 Tvoj glas neka odjekne u mojim ušima (usp. Pj 2,14).

Jutarnji dnevni red

Poslije ustajanja, budući da se trebaju prvine dana posvetiti Gospodinu: *Deus meus ad te de luce vigilo,*[4] obavit će se sveto razmatranje. Predvodit će ga glasno onaj koji je određen da navijesti Božju riječ u ovim svetim danima, a koju će trebati dobro utkati u privatne molitve i u najuzvišenije vježbanje ponizna života, budući da je napisano da Bog daruje mudrost onome koji je ponizan, koji je malen pred njim: *Sapientiam praestans parvulis.*[5] Ovo razmatranje će obaviti cijela zajednica, prihvaćajući proslijed odvijanja metode sv. Ignacija, kojega treba prilagoditi samim našim zajednicama, o pojedincima koji slušaju riječ Božju. Razmatranje će završiti u određeno vrijeme kada se običava slaviti prvu misu pod kojom će svaki misionar redom predmoliti krunicu, a sva će zajednica prisustvovati povučeno i pribrano moleći duh skrušenosti i u isto vrijeme nježnosti prema otajstvima predragocjene krvi Isusove. Nakon prve mise uslijedit će druge. Potom će svi doručkovati, a iza doručka slijedi obnova u kojoj će sudjelovati, tamo gdje su konvikti, osim misionara i u isto vrijeme i sami studenti konvikta u njihovoj privatnoj kapeli ili u drugoj sobi koju će odabrati ukoliko nedostaje druga kapela, što ne bi trebalo biti, izmolit će sedam pokorničkih psalama, a potom litanije, svoje molitve, sv. krunicu (tj. jednu trećinu). Poslije obnove odvojit će se malo slobodnog vremena za razmišljanje u sobi o dotičnim stvarima, a gospoda studenti konvikta na isti će se način prihvatiti duhovnih stvari te općenito tražiti posebno rasvjetljenje koje Bog daje u samoći duhovnih vježbi. Potom će se izmoliti zajedno mali časovi u našoj privatnoj kapeli, a tamo gdje su konvikti i gospoda studenti konvikta pridružit će se toj psalmodiji, i u onom slučaju kad već neki običavaju moliti čas u čast Blažene Djevice Marije. Sat prije ručka gospoda misionari otići će na probu za misne ceremonije dok će izučavanje misnih rubrika, časoslova i obrednika biti petkom kroz cijelu godinu. U to vrijeme gospoda studenti konvikta obavit će pobožnosti križnog puta, i ako bude trebala kapela za tu pobožnost, proba za misne ceremonije se može obaviti u našoj knjižnici. Pola sata prije ručka, uključivši i ispit savjesti, na što će se dati znak zvonom četvrt sata prije, ići će se na pohod Presvetom, izmolit će se sedam prikazanja božanskoj krvi kojima će se pridružiti ona posebna molitva pomazanja duhom što više odgovara

4 Bože moj, od zore tebe tražim (usp. Ps 63/62/, 2).

5 Neuka uči (Ps 19/18/, 8).

unutarnjem raspoloženju duše. Za stolom, izjutra i navečer, čitat će se život sv. Franje Ksaverskog i pisma koja je napisao sam svetac. Izjutra se neće smjeti nikad propustiti čitanje Sv. pisma i martirologija. Za vrijeme odmora pričat će se u svetom oduševljenju o sličnim stvarima kao i pod duhovnim vježbama, tako da sve ide za tim da nas oduševi za studij na veću slavu Božju.

Poslijepodnevni dnevni red

Poslije obnove, uz uobičajeni znak zvonom četvrt sata prije, krenut će se na večernju i povečerje, imajući u vidu ono što se reklo o manjim časovima. Poslije povečerja bit će moguća kraća dvorišna šetnja, bez kršenja šutnje, a moći će se samo ispod glasa voditi duhovni razgovor, ili u zajednici ili s posebnim duhovnim vođom, ili će se pak šetati, čitajući koju duhovnu knjigu, ali uvijek bez kršenja šutnje.

U dvadeset i tri sata bit će obnova samo za gospodu studente konvikta, tamo gdje postoje konvikti, a u to vrijeme gospoda misionari će na drugom prikladnom mjestu moliti sedam pokorničkih psalama i na koncu treći dio krunice, kao što je bilo rečeno za studente konvikta. Tamo gdje nema konvikta, obavit će se druga obnova za misionare, prepuštajući slobodi njihova duha moljenje pokorničkih psalama, ili će se obaviti privatni križni put u kapeli, moliti krunicu itd., ili se pak više posvetiti misaonoj molitvi, razgovarati s vlastitim vođom itd. u vremenu koje je i tijekom dana slobodno od zajedničkih aktivnosti.

Na koncu će biti zajedničko razmatranje Pravila upotrebljavajući za tu stvar lipanjski priručnik posvećen klanjanju predragocjenoj krvi. Dnevni red će se tako organizirati da će se prije večere imati jutarnja i hvalbene molitve za slijedeći dan. Na kraju večernjih molitava konačno će se izmoliti molitve sretne smrti.

Dnevni red braće

Izjutra će prisustvovati razmatranju i misi krunice predragocjene krvi. Tokom samog jutra na poseban način će poštivati šutnju i, radeći prema svojim obvezama, razmatrat će otajstva naročito ona muke i smrti Isusove. Dužnost je poglavara da rasporedi stvari tako da tijekom odvijanja duhovnih vježbi imadnu dovoljno vremena za razgovor s vlastitim vođom i neka se pokuša, koliko god je to moguće, da se ne izlazi iz kuće, barem ne često.

U vremenu poslije ručka, dok misionari mole večernju i povečerje, braća će obaviti pobožnosti križnog puta prije nego što se otvori crkva; poslije križnog puta odmah će uslijediti obnova i konačno, u dvadeset i tri sata u kapeli duhovnih vježbi, izmolit će sv. krunicu koju može započeti jedan od braće. Gdje postoje pak konvikti, pričekat će da najprije misionari izmole pokorničke psalme, a potom se, ako je to moguće, pridružiti njima u krunici. Navečer će obaviti redovite zajedničke molitve.

Upozorenja

Devetnicu u čast sv. Franji Ksaverskom moći će se obaviti u ono vrijeme koje se bude smatralo zgodnijim za narod i koje neće tražiti doli neznatne izmjene dnevnog reda.

Duhovne vježbe o Pravilu moći će propovijedati ili samo jedan misionar ili dvojica naizmjenice. Ako ga ne odredi sam ravnatelj Ustanove, ili onaj koji za to ima ovlast, zbor zajednice će odlučiti čija će biti dužnost priskrbiti toliko dobro. Osim toga, osam dana prije duhovnih vježbi misionari će održati zbor i, da bi se načinio dnevni red, pročitat će se ovaj pravilnik unutar dnevnog reda, u blagovaonici, dan prije uvoda u duhovne vježbe. i ako bude postojalo kakvo okružno poticajno pismo tom će se prilikom čitati na isti način, u blagovaonici.

Navečer, za vrijeme otvaranja duhovnih vježbi, zapjevat će se pjesma *Veni Creator Spiritus,* koja će se još pjevati svakog jutra prije razmatranja kojeg će se na glas propovijedati. Na kraju razmatranja bit će mali nagovor. Prije obnove izmolit će se molitva: *Veni Sancte Spiritus, reple tuorum* itd. u obliku molitve, potom Zdravomarija sa zazivom: *Sedes Sapientiae,* a na koncu obnove jedan Očenaš i Zdravomarijo u čast sv. Franji Ksaverskom i strelovita molitvica: *Vječni Oče* itd. Nije na odmet spomenuti ovdje kako je često sv. Franjo Ksaverski zazivao Duha Svetoga.

TOČKE

o kojima trebaju razmišljati gospoda misionari za vrijeme obnove

1. Dužnost je misionara težiti za svetošću za to prikladnim sredstvima. Treba se objasniti kako nas pravila, tako rekući, vode za ruku u velikom duhu Božjemu, samo ako ih slijedimo.

2. Dužnosti misionara prema svojoj subraći i način kako trebamo jedan drugoga međusobno izgrađivati u zajednici.

3. Dužnosti misionara, bilo da su one u raznim dušobrižničkim poslovima koji se obavljaju iz naših misionarskih kuća, ili su to privatne ili javne duhovne vježbe ili pučke misije. Prema ovoj metodi potrebno je, gdje je moguće, govoriti o svetoj misi, ispovijedi, načinu navještanja Božje riječi, o samoodricanju, poštivanju trpljenja, smislu molitve, poniznosti i poslušnosti. Bez poslušnosti se ne može pravilno vršiti sveta služba koju nam je Bog povjerio; neka svaki misli na to da *vir obediens loquetur victorias.*[6]

TOČKE

gospodi studentima konvikta

1. Dužnosti studenta konvikta kod ispita savjesti su razmatranje znakova njegova poziva i sredstava za dozrijevanje njegovog poziva.

2. Dužnosti studenta prema zajednici u kojoj živi i kako je pravilo sredstvo za izgradnju zajednice.

3. Dužnosti studenta koji se priprema za vanjski apostolat; sveti cilj prema kojemu treba težiti od samog početka svog životnog puta.

TOČKE

braći

1. Dužnosti brata u pogledu unutarnje čistoće srca i praktični uvod na pripravu za primanje svetih sakramenata i to s takvim držanjem koje pokazuje početak jednog novog života.

2. Dužnost brata prema subraći i prema zajednici, za čiju dobrobit doprinosi točnim vršenjem svojih dužnosti.

---

6 Poslušan čovjek naviješta pobjedu (usp. Izr 21,28).

3. Praktične upute braći da bi spojili duhovni život sa svojim posebnim dužnostima, a da pri tome ne zapuste unutarnju molitvu te da stalno obnavljaju život u Božjoj prisutnosti.

Završimo ove upute spasonosnim poklikom. Neka nas Gospodin vodi u svetoj poniznosti; neka nam pokaže svoju volju za naše i tuđe spasenje i neka nam pokaže prave putove. Tako ćemo po dobru koje činimo postići mnogo zasluga i konačno pravo sjedinjenje s Bogom i vječnu radost u nebu: *Justum deduxit Dominus per vias rectas, et ostendit illi Regnum Dei.*[7] K tome cilju neka nas vodi mudrost svetaca: *Dedit illi scientiam Sanctorum;*[8] preko njih nas uči truditi se tako da se jednog dana ne moramo bojati njegova božanskog suda: *Honestavit illum in laboribus;*[9] i konačno: *Complevit labores illius,*[10] tako da plodove molitve i zasluga apostolskog čovjeka dijeli drugima. Onima koje Bog poziva na službu crkve, ispunit će se uzvišeni planovi njegove božanske providnosti. Ponovimo opet: *Complevit labores illius.*[11] Amen: Tako neka bude.

Slavljen i hvaljen uvijek bio Isus,
koji nas je otkupio svojom krvlju.

CAMILO ROSSI, *zamjenik generalnog tajnika*

---

7 Pravednika vodi Gospodin pravim stazama i pokazuje mu Božje kraljevstvo (usp. Mudr 10,10).

8 Obdario ga je mudrošću svetaca (na istome mj.).

9 Cijenio ga je zbog njegova truda (na istome mj.).

10 On usavršava njegove napore (na istome mj.).

11 Isto.

II

OKRUŽNICE ZA DUHOVNE VJEŽBE

Živjela predragocjena krv Isusa Krista

Okružnica povodom duhovnih vježbi godine 1826.

Misionarima

Evo prošlo je dvanaest godina otkako naša sv. Ustanova, kako je već planirana, kroči svojim putem u Crkvi Isusa Krista. Lako se raspoznaje koliko ona odgovara potrebama našeg vremena u obnovi dostojanstva i apostolske revnosti biskupijskog svećenstva. U ovome pismu ne bih ulazio u pojedinosti, nego bih vam želio napisati riječi ohrabrenja. Prije svega radi se o tome, predraga subraćo, da u meni samome i u vama nanovo oživim istinski duh koji se sasvim nalazi u Božjem djelu. Ne može se zanijekati da nas je do sada sve ono što je u vezi s novim utemeljenjem prisiljavalo ulaziti u razna područja koja su od velike važnosti za naše dušobrižništvo. Za jednu sliku najprije se napravi skica, a onda se izradi slika, koja se zatim dovršava i usavršava. Isto je tako i s našim djelom: razvilo se u toj mjeri da sada može služiti na veću slavu Božju, kojemu jedinom služimo, te ga sada možemo usavršavati i oplemenjivati.

I – *Mistično kamenje*

Promatram naše misionare kao mistične opeke; oni su pogodni za gradnju i obistinjuje se riječ *superaedificati super fundamentum Apostolorum, et prophetarum, ipso summo angulari lapide Christo Jesu.*[1] Ali ove

* Okružnica „Misionarima" i „Braći" prepisana je iz knjige sastanaka kuće u Sonninu – u: *Archivio delle case di Velletri Terracina e Sonnino,* str. 427–429. Za „Monita" i „Studentima konvikta" usp. *Lettere Circolari,* G VII, cart. 2, fasc. 1, VI, 2. Jedan dio pisma braći pokazuje rukopis d. Diovanni Merlinia.

[1] Nazidani na pravom temelju – na apostolima i prorocima, a zaglavni je kamen sam Krist Isus (Ef 2,20).

mistične opeke moraju se dati ugraditi udarcima tajanstvenog dlijeta. Tako ćemo postići savršenstvo koje moramo imati u našem temelju: *Scalpri salubris ictibus.*[2] Upravo to se treba događati tokom ovih duhovnih vježbi, koje trebamo jako ozbiljno shvatiti, tako da od njih nastane mistična radionica koja donosi vječni blagoslov. O, predraga braćo, dozvolite mi dakle ponoviti sam za sebe, a i za vas: *Oportet jam nos de somno surgere.*[3] Ovu riječ nisu sveci upućivali samo grešnicima koji se trebaju obratiti Bogu nego i svima otkupljenima, da teže za izvanrednom svetošću. *Oportet* da ne zaostanemo za onima kojima propovijedamo. *Oportet* da se naoružamo protiv našeg zajedničkog neprijatelja; on nas pokušava sve zavesti, posebno pak evanđeoske radnike svetišta koji se posvećuju izvanrednoj službi religije. *Oportet* da se međusobno srdačno ljubimo, s odvažnošću i nepobjedivom revnošću, da tako svi pripadamo Isusu Kristu. *Oportet* da napredujemo u kreposti, da živimo u stalnoj dubokoj poniznosti pred Bogom i blagosti prema bližnjima. Sve ovo treba stalno biti podupirano duhom molitve i Božje prisutnosti. Vrijeme je da se u nama učvršćuje onaj unutarnji život, koji nas drži u ravnoteži prema vanjskom, da budemo svjesni velike odgovornosti koju nosimo pred Bogom na temelju našeg jedinstvenog i osobitog poziva. Zato govorimo: *Exercebar et scopebam spiritum meum.*[4] *Judicium enim sine misericordia hiis, qui praesunt.*[5]

II – *Poziv u Kongregaciju: ispit koji se mora obaviti*

Moramo se dakle pitati što nas je potaklo da pristupimo ovom djelu i kako smo do sada živjeli. Možda smo bili utučeni poteškoćama, dok smo trebali misliti na riječi *superabundo gaudio in omni tribulatione nostra.*[6] Možda smo bili nemarni u ispunjavanju svojih dužnosti i izvršavanju naših Pravila. To zapravo predstavlja sve ono što mi drugima propovijedamo o našem poslanju: od njih zahtijevamo ono što smo i sami zaboravili živjeti. Pri tome imamo poznate izgovore koji u stvari nisu ništa drugo nego đavolsko zavaravanje *sub specie boni.* Spremni su dobrotu zbuniti i preokrenuti u njezinim principima i temeljima. Zaljubljen u vlastito mišljenje i prezirući tuđi savjet, moglo bi se pomisliti da netko pripada djelu sa sasvim različitim ciljem od onoga koji Ustanova ustvari ima. To je siromašno ljudsko stanje i zaista je tako, kako kažu sveci: Svi smo mi bolesnici u velikoj bolnici svijeta. Ali bolesti se liječe uljem krotkosti, blagosti i poučljivosti sa samoprijegorom, pobjedonosnom poslušnošću, u međusobnoj ljubavi; strpljivo ohrabrujući jedan drugoga i konačno podnoseći sve postojano. Ne čine nas boljima zidovi ili zajedništvo, nego pobjeda nad našim samoljubljem, također i na duhovnom području. Isus Krist nas opet zove na mistično djetinjstvo da samo i jedino težimo za tim da Boga slavimo i spasimo duše i ništa drugo. Ovo je zapravo, htio bih se ovako izraziti, savršeni nacrt svetosti koji nam nedostaje, a koji moramo po plodovima ovih duhovnih vježbi posve usvojiti.

III – *Obraćenje i posvećenje*

Expurgate vetus fermentum.[7] *Induimini Dominum nostrum Jesum Christum.*[8] Jao nama ako budemo trebali Bogu davati račun za privrženost našim udobnostima, za ograničenost u mišljenju, za nepostojanost u dobrim odlukama i u zapostavljanju duhovnog života. Ah, Djelo će napredovati toliko koliko smo mi duhovni ljudi. Unatoč svim tjeskobama kojih neće nedostajati, neprijatelj ga neće pobijediti: *Cum infirmor potens sum..*[9] *Inquirentes Dominum non minuentur omni bono.*[10] Uvijek ćemo dobivati milost od našeg najmilosrdnijeg Oca koji nas je toliko ljubio i koji nas nježno ljubi. Pun blagosti pokazuje nam on svoje milosrdno srce koje je sigurno utočište onima koji čeznu za Isusom Kristom. Zar da nam se dogodi da mi, koji čuvamo nebeske dragulje i drugima ih dijelimo, postanemo siromašni, opljačkani od svih dragocjenosti koje rese ljubljenu kćerku Sionsku? Ne čini našu svetost niti mjesto niti naša redovnička odjeća. Sveti život, želja za savršenošću, žeđ za pravom nadnaravnom ljubavlju, vjera u Boga, spremnost da za njega bez oklijevanja primimo na sebe svaku

---

2 Pod spasonosnim udarcima dlijeta (iz himna: Coelestis urbs Jerusalem, 4. kitica).
3 Već je naime čas da se probudite od sna (Rim 13,11).
4 Razmišljam i ispitujem svoj duh (usp. Ps 77/76/, 7).
5 Moćnici će biti moćno kažnjeni (Mudr 6,6).
6 Pun sam utjehe; preobilna je radost moja zbog sve nevolje naše (2 Kor 7,4).

7 Očistite se od staroga kvasca (1 Kor 5,7).
8 Obucite se u Gospodina Isusa Krista (Rim 13,14).
9 Jer kad god sam slab, onda sam jak (2 Kor 12,10).
10 A koji traže Jahvu, ne trpe oskudice (Ps 34/33/, 11).

žrtvu – to je ono što nas čini svetima. Kako reče veliki P. Segneri, ljudi nas visoko cijene i poštuju; ali nije isto izgledati svet i to zaista biti: *Non enim qui seipsum commendat ille probatus est, sed quem Deus commendat.*[11] Ako još do sada u našem dušobrižničkom nastojanju nismo doživjeli veći trijumf Božje slave, to je stoga što naše riječi ne dolaze iz srca koje skrušeno prebiva podno križa, ili stoga što naše pokajanje nije bilo dovoljno iskreno.

Molimo jedni za druge i stavimo svu svoju tjeskobu u rane Isusa Krista. Tamo ćemo naći lijek koji nas liječi, zatim okrepu, ohrabrenje i ozdravljenje. Treba nam na srcu biti naša Ustanova i svaki pojedinac koji joj pripada. Pozdravljajmo se međusobno *in osculo sancto,*[12] *et in novitate vitae ambulemus.*[13] I budni budimo da nas neprijatelj ne zavede, *et pax Dei, quae exuperat omnem sensum, custodiat corda et intelligentias nostras in charitate Dei, et patientia Christi. Amen.*[14]

[11] Jer nije prokušan onaj koji sam sebe preporučuje, nego onaj koga Gospodin preporučuje (2 Kor 10,18).

[12] Svetim cjelovom (1 Sol 5,26; Rim 16,16).

[13] I mi živjeli novim životom (Rim 6,4).

[14] I mir će Božji, koji nadilazi svaki razum, čuvati srca naša i misli naše u ljubavi Božjoj i u Kristovom strpljenju. Amen (usp. Fil 4,7).

Braći

Briga o vama duboko je utisnuta u naše srce, jer Bog nas ovako opominje: *Si quis suorum, et maxime domesticorum, curam non habet, fidem negavit.*[15] Ne bi bilo u redu drugima pružati kruh Evanđelja, a vas pustiti da gladujete. Stoga hvalite i slavite Boga jer je on onaj koji *replet in bonis desiderium vestrum.*[16] Naročito u ovoj godini u kojoj po duhovnim vježbama trebamo hitnu obnovu duha, svjedočimo vam da se brinemo za vas. Moja je želja da u ovo sveto vrijeme donesete tri odluke. Prvu u odnosu na Boga, drugu u odnosu na same sebe i treću u odnosu na zajednicu kojoj pripadate.

I – *Bog*

Zahvaljujte Bogu da vas je izbavio od mnogih opasnosti kojih je prepun svijet oko vas. Recite sa sv. Marijom Magdalenom de Pazzi: *O, vi sveti zidovi! Vi me doduše zatvarate, ali me i branite.* Duboko ukorijenjena poniznost, budno sjećanje na Božju prisutnost i račun koji morate položiti Gospodinu za njegove darove, to neka budu pašnjaci na kojima se dnevno hranite i kročite stazom kreposti.

II – *Vi sami*

Mislite uvijek na to: Tko živi u misionarskoj kući, mora prije svega odbaciti staroga Adama. Time hoću reći da se trebaju odbaciti strasti, protiv kojih se mora posebno boriti, ako se želi Isusa Krista nasljedovati. Strpljivost neka nadvlada vašu srdžbu, ljubav egoizam, a pravednost neka vas učini točnima u ispunjavanju svojih dužnosti. Vi više ne pripadate sebi nego

[15] Ako se tko za svoje, osobito za ukućane, ne brine, zanijekao je vjeru (1 Tim 5,8).

[16] Život ti ispunja dobrima (usp. Ps 103/102/, 5).

Isusu Kristu. Vaš svet život i dobar primjer bit će, želio bih ovako kazati, među svijetom stalne misije. Mi smo odgovorni kako za mudre, tako i za neuke. Mislite stoga na vaše poglede, vaše riječi i čitavo vaše držanje. Ako koji puta izbjegnete očima poglavara, nećete izbjeći Božjem oku koji vas čeka na svom sudu.

III – *Zajednica*

Uobičajeno je da se pogreške koje se dogode u zajednici pripisuju samoj zajednici, ali ja vas opominjem da promatrate zajednicu kao mistično polje na kojem se vježba u krepostima. Zar Bog ne uredi katkada tako da i dobri imaju kao neki veo pred očima, te vas za vaše dobro potiču na krepost... Pazite na sebe da ne budete uzrok ni najmanjem neskladu. Ljubite šutnju, ne ogovarajte i ne podsmjehujte se drugima da ne povrijedite savršenstvo i ljubav. Sve iskoristite za raj i kažite „ne" svojoj vlastitoj volji. Uzmite na se slatko kao da je gorčina, a ono što je gorko kao da je slatko, tako ćete postati sveti. Tko god sije njivu, sije je s trudom i naporima. Na njivi Evanđelja sije se u bolima i protivnostima. Zar ste mislili da u zajednici nema križeva? Ne zavaravajte se. Jeste li među nas došli samo iz ljudskih motiva? (Da možda izbjegnete prekoravanju, da se riješite očevog autoriteta, da ne obrađujete polje i živite na slaboj hrani ili iz sličnih razloga). Razmislite, braćo, o tome ako ljubite Ustanovu! Ispitajte sebe i ako kod drugih cijenite krepost, onda se neprestano vježbajte u njoj. Zajednica i svaki pojedini član treba nam zaista biti na srcu. Kod vas ne smije biti antipatije, odbojnosti, pristranosti i naprasitog ponašanja. Umjesto toga u zajednici u kojoj živite, neka vlada ljubav, poučljivost, poniznost, povjerenje i iskrena želja za dobrobit kuće i mislite konačno na prolaznost zajednice u kojoj ste sada. Kratko rečeno: neka vam Djelo bude put u nebo. Tako neka bude.

Napisano 12. studenog 1826.

U ime gospodina kanonika del BUFALO, *apostolskog misionara*
GIOVANNI MERLINI, *misionar, generalni tajnik*

MONITA [17]

Qui evangelizat in Exercitiis sciat prius sibi applicare, quae aliis insinuat, ne sit illi: *Medice cura te ipsum;*[18] et ne cum aliis predicaverit, ipse reprobus efficiatur.[19] Igitur coram Domino profusis lacrymis vacet, et longius loquatur ex exemplo, quod ex corde puro procedere debet.

Qui praeest, sciat subesse. Regat fratres hortando, potiusquam imperando. Praecedat omnes exemplo, oratione, charitate; serviat indesinenter necessitatibus omnium hilari, ac prompto animo.

Inter fratres sit discretio, suavitas in agendo, recta et sana educatio. Sit cor nostrum vacuum ab omnibus inoportunis.

Amet unusquisque loqui con Deo, et sit Apostolus in Ministeriis; contemplativus domi, juxta modum autem, et normam praescriptam. Sit demum Angelus in omnibus viis ejus.

Studentima konvikta

Ante oculos in Exercitiis habeant finem Instituti. Cognoscant omnes pugnandum esse fortiter contra daemonem, qui cor juvenum specialiter eventitat. Hinc Pater in spiritu reddat eos cautos, et circumspectos, et viam salutis, ut ita dicam, digito demonstret.[20]

---

17 „Opomene.
Tko u duhovnim vježbama navješta Evanđelje, neka prvo sam živi ono što govori drugima da se za njega ne može kazati: *Liječnice, izliječi sam sebe;* niti: Dok drugima propovijeda da sam ne bude odbačen. Zato treba to što se iz čista srca iznosi najprije u suzama razmišljati pred Bogom, a tek onda treba biti izgovoreno, i opet više djelom nego riječima.
Tko je pretpostavljeni, mora znati biti i potčinjeni. On vodi braću više ohrabrenjem nego zapovijeđu. Sam prednjači primjerom, molitvom i kršćanskom ljubavlju, veselo i spremno neprestano služi svima.
Među braćom neka vlada povjerenje, blagost u ophođenju i uzorno vladanje. Neka naše srce bude slobodno od svega što se ne priliči.
Neka svatko radosno razgovara s Bogom. U dušobrižništvu neka bude apostol, a kod kuće kontemplativac, ali na pravi način i kako već pravilo zahtijeva.
Na svim svojim putovima neka bude anđeo."

18 Liječniče, izliječi sam sebe (Lk 4,23).

19 Dok drugima propovijeda da sam ne bude odbačen (usp. 1 Kor 9,27).

20 „Neka za vrijeme duhovnih vježbi imaju pred očima cilj Ustanove. Svi moraju znati da se moramo snažno boriti protiv đavla, jer on napada uglavnom mlada srca. Neka ih zato duhovni otac čuva i štiti i neka im jasno, upravo prstom, pokazuje put k spasenju."

Živjela predragocjena krv Isusa Krista

Okružnica povodom svetih duhovnih vježbi godine 1827.

Misionarima

Opet dolazi, cijenjena subraćo, spomena vrijedno vrijeme naših duhovnih vježbi: *Tempus visitationis advenit.*[1] Evo najmilosrdniji Bog nas u svojoj ljubavi zove na tajanstveno brdo. Već je Mojsije primio iz grma najveće zapovijedi Svemogućega da bi ih zatim točno ispunio. Isto je tako i s nama; spremnost poći na brdo savršenstva i čuti glas najblažeg od svih očeva, a onda predati drugima ono što smo sami primili.

Imamo uzvišen poziv i odgovornost u službi dušobrižništva. To dolazi po svetim obavezama, talentima koje nam je povjerio zajednički Gospodin i konačno po nebeskim dragocjenostima koje je on položio u naše ruke. O, kako nas to samo čini malenima pred Bogom! Još se od svetišta i hrama nisu odmakla neprijateljska raspoloženja: žaljenja vrijedan položaj našega vremena, škrti napor oko mudrosti svetih, mlakost u liturgijskoj službi i preziranje naših Pravila. Pravila nisu ništa drugo nego duhovna uputstva, koja nas podsjećaju na praktično ispunjavanje onih dužnosti koje smo preuzeli na podnožju oltara... O predragi, ovo su razlozi naših jadikovki pred Bogom, razlozi mnogih suza koje bi trebali proliti podno križa. U duhovnim vježbama koje su održane prošle godine, uz božansko vodstvo, usmjerili smo posebnu pažnju onim poslovima i načinu rada koji se tiču naše Ustanove. Ove godine Bog nam upućuje spasonosnu opomenu za spomenute nedostatke. Radi se točno o onome što su dva velika misionara,

* *Scritti del Fondatore*, svezak XVIII, str. 400–401.

1 Vrijeme pohoda je blizu (usp. Lk 19,44).

blaženi Leonardo i časni P. Paolo della Croce, u međusobnoj ljubavi rekli jedan drugome: „Apostolski život ima svoje korijenje u unutarnjem životu duha."

I – *Duhovni život produhovljen ljubavlju*

Jesmo li dakle mi ljudi duha? Imamo li toliko ljubavi prema Bogu koja bi bila dovoljna da nas postave na prag svetišta, te da budemo učitelji naroda i posvetitelji duša? Ah, ako u tišini ne plačemo nad ovim neprilikama, koje čak i narod navode na plač, tada smo *sicut aes sonans, et cymbalum tinniens...*[2] Te ako u svojoj službi izgubimo i zdravlje, jao nama, ako to nije posve protkano ljubavlju: *Si tradidero corpus meum ita, ut ardeam, charitatem autem non habuero, nihil sum.*[3] Oh, blaženi mi ako nasuprot tome steknemo takav duhovni život koji je duša svakog apostolata! Tada će svaki u povučenosti moći zajedno s apostolom priznati i reći: *Gratia Dei sum id, quod sum...*[4] *Quid habes quod non accepisti?*[5] Te: *Non sum dignus vocari Apostolus...*[6] *Si quid gloriabor, gloriabor in infirmitatibus meis...*[7] *Ego autem minimus sum Apostolorum...*[8] *Castigo corpus meum, et in servitutem redigo, ne cum aliis praedicaverim, ipse reprobus efficiar.*[9] Ovo su, o predragi, *quos diligo, charitate non ficta,*[10] *in visceribus Jesu Christi,*[11] načela koja nas uvode u unutarnji život i sabranost u Bogu. Tek tada može klicati duša koja se po ovim mislima u svetoj povučenosti skrila u rane Isusa Krista: *Vivo ego* (klikne) *jam non ego, vivit vero in me*

2 Mjed što ječi, ili cimbal što zveči (1 Kor 13,1).

3 Kad bih tijelo svoje predao da se sažeže, a ljubavi ne bih imao, ništa mi koristilo ne bi (1 Kor 13,3).

4 Milošću sam Božjom ono što jesam (1 Kor 15,10).

5 Što li imaš što nisi primio (1 Kor 4,7).

6 Ja nisam vrijedan da se zovem apostolom (1 Kor 15,9).

7 Ako se treba hvaliti, spomenut ću radi hvale ono što odaje moju slabost (2 Kor 11,30; usp. 2 Kor 12,5.9).

8 Ja sam uistinu najmanji među apostolima (1 Kor 15,9).

9 Ja bijem svoje tijelo i vučem ga kao roba da sam ne budem odbačen pošto sam drugima propovijedao (1 Kor 9,27).

10 Koje ljubim iskrenom ljubavi (2 Kor 6,6).

11 U srcu Isusa Krista (usp. Fil 1,8).

Christus.[12] Već je veliki duhovni učitelj P. Avila napisao da ćemo stado Gospodnje tek onda dobro pasti kad u našim srcima bude vladala sveta ljubav prema Bogu. Stoga je on često običavao ponavljati Isusove riječi upravljene Petru: *Si amas me, pasce oves meas.*[13] Ova sveta božanska ljubav mogla je zaista potaknuti apostola da kaže: *Optabam anathema esse pro fratribus meis.*[14] Ova božanska ljubav ublažila je njegove patnje u apostolatu te je zadovoljno uzviknuo: *Superabundo gaudio in omni tribulatione.*[15] Konačno ga je ova božanska ljubav stalno gonila da traži pravu mudrost, a sve je ostalo držao najvećim blatom: *Omnia arbitror ut stercora, ut Christum lucrifaciam... Omnia arbitror detrimentum esse propter eminentem scientiam Jesu Christi.*[16]

II – *Umrli samima sebi, živimo Kristu raspetome*

Ali kako je moguće (rekli bi) biti toliko prožet tom nebeskom vatrom? Trska je na poseban način pogodna za plamen jer je iznutra šuplja i lako se zapali. Jesmo li mi prazni od samih sebe? Sada si kod ovih duhovnih vježbi moramo ispitati savjest na što nas Bog poziva: *Fulgebunt justi, tamquam scintillae in arundineto discurrent.*[17] U nama, da, u nama, a ne u zidovima niti u bližnjima ili klimi podneblja leži korijen našega zla, kojeg trebamo iščupati. Ovdje trebamo ozdravljenje; ako duhovno svemu i svima umremo, živjet ćemo tada samo i jedino Isusu Kristu raspetome. Dobro znam da ovo govorim ljudima duha i neka nas ne muči podli neprijatelj dobra. Neka ove istine posluže *ad confirmanda corda nostra*[18] *in charitate Dei, et patientia Christi.*[19] *Amen.*

12 Živim – ali ne više ja, nego Krist živi u meni (Gal 2,20).
13 Ako me ljubiš, pasi ovce moje (Iv 21,17).
14 Želio bih da ja osobno budem određen za uništenje... za svoju braću (Rim 9,3).
15 Preobilna je radost moja zbog sve nevolje naše (2 Kor 7,4).
16 Sve smatram blatom da Krista dobijem... Sve sada gubi u mojoj cijeni svoju vrijednost zbog najveće prednosti: spoznaje Krista Isusa (Fil 3,8).
17 Zato će se u vrijeme posjeta njegova zasjati, te će vrcati kao iskre u strnjici (Mudr 3,7).
18 Da tako utvrdi naša srca (usp. 1 Sol 3,13).
19 Prema Božjoj ljubavi i prema Kristovoj postojanosti (2 Sol 3,5).

Opomene studentima konvikta

Flores apparuerunt in terra nostra... Fulcite me floribus[20]

Iz vrta Crkve uzima Marija tri cvijeta i polaže ih u vaše ruke. Blještavo bijeli ljiljan, crvenu ružu i svijetlu ljubičicu. Ljiljan je znak čistoće savjesti i života; ruža označava iskrenu ljubav prema Bogu koja donosi najveću čistoću, čini nas savršenima i uzdiže naše srce k Bogu; ljubičica je simbol onog umiranja koje se traži u Evanđelju i po kojem dobivamo bijelo i crveno, za čim čezne Zaručnik našeg srca, onaj koji je *candidus, et rubicundus,*[21] *et pascitur inter lilia.*[22] Slika ljiljana neka vas odijeli od svijeta, slika ruže neka vas sjedini s Isusom Kristom i slika ljubičice neka vam konačno udijeli plodove križa.

Preblažena Djevica Marija pruža vam te cvjetove. Kad jednom budete ležali na umoru, neka ih opet nađe u vašim rukama i neka vas uvede u onu domovinu u koju su stigli oni koji su iskreno ljubili raspetoga. Amen.

20 Cvijeće se po zemlji ukazuje... Okrijepite me cvijećem (usp. Pj 2,12.5).
21 Bijel i rumen (Pj 5,10).
22 I pase među ljiljanima (Pj 2,16; 6,2).

Braći na sjećanje

Evo, predragi u Isusu Kristu, u ovim duhovnim vježbama neka vas Bog podari svojim novim dolaskom. U ime Božje trebam vam ponuditi tri točke o kojima ćete ponizno razmišljati. Prva se tiče cilja radi kojega ste došli k nama. Druga, načina i pravila života koji provodite s nama. U trećoj se točki konačno radi o stavu s kojim počinjete ove duhovne vježbe.

Sv. je Bernard upitao svoje redovnike: „Sinovi moji, zašto smo u samostanu?" Postavite i vi sami sebi to pitanje i ispitajte poziv po kojem ste stupili u Ustanovu. Cilj mora biti spasenje duše. Ovim je ukratko sve rečeno.

Drugo. Kako ste do sada živjeli? Zidovi koji nas okružuju, Pravila koja nas vode: samo to ne može nas učiniti svetima. Sveti ćemo postati kad umrtvimo strasti, te se u duhu molitve obratimo Bogu. Tko slijedi samoljublje, kome nedostaju poučljivost i poštovanje, tko za našu zajednicu i međusobnu slogu nema srca, taj je nesposoban za duhovni život. Neka vas nebo sačuva od takvih đavolskih izopačenosti.

Treće. Počnite ove duhovne vježbe s jednom knjigom u rukama, Raspetim; s jednim znakom obrane od pakla, to je okrilje Presvete Djevice; sa snažnim oružjem koje sve više ponizuje Luciferovu oholost, to je molitva. Živite za Boga, živite s Bogom, jedina vaša briga neka bude iskreno zajedništvo s Bogom samim. Tada ćete biti sveti. Amen.

Sermoneta, 23. listopada 1827.

U ime gospodina kanonika DEL BUFALO, *apostolskog misionara vrh. pogl.*

GIOVANNI MERLINI, *misionar, generalni tajnik*

Za misionare

Attende tibi, lectioni, exhortationi, et doctrinae; noli negligere gratiam, quae data est tibi per impositionem manuum presbyterii.[1]

Po ovim riječima apostola, cijenjena subraćo, želimo se obratiti ove godine na duhovnim vježbama koje nam mogu biti i posljednje u životu. Osvrt na dušobrižništvo, odgovornost pred Bogom i ljudima – kako nas moraju sve više poticati na najtočnije ispitivanje savjesti vlastitog života. Kada se sv. Pavao bojao, a bio je tako veliki navjestitelj Evanđelja, da bi uza sve njegovo propovijedanje drugima moglo za njega jednom biti loše, i govorio: *Ne cum aliis praedicaverim reprobus efficiar,*[2] što će tek biti s nama koji iz puno razloga u velikoj poniznosti s pravom možemo ponavljati pred Bogom: *Non sum dignus vocari apostolus...*[3] *Si quid gloriabor, gloriabor in infirmitatibus meis?*[4] Koliko je dakle važno opomenu uzeti k srcu i to onu koju nam upućuje apostol u svojoj Poslanici Solunjanima: *Date operam ut quietis sitis, et vestrum negotium agatis.*[5] Po ovim točkama moramo obaviti dobar ispit savjesti da bi dospjeli do onoga što se kaže u spomenutoj rečenici: *Attende tibi.*[6]

---

* *Lettere Circolari*, G VII, cart. 2, fasc. 1, VI, 2.

1 Pazi na samog sebe, (posvećuj se) čitanju, opominjanju i poučavanju! Ne zanemaruj u sebi milosni dar koji ti je udijeljen... polaganjem ruku starješinskog zbora (1 Tim 4,16.13–14)!

2 Da sam ne budem odbačen pošto sam drugima propovijedao (1 Kor 9,27).

3 Ja nisam vrijedan da se zovem apostolom (1 Kor 15,9).

4 Ako se treba hvaliti, spomenut ću radi hvale ono što odaje moju slabost (2 Kor 11,30; usp. 2 Kor 12,5.9).

5 Brižno nastojte živjeti u miru, baviti se svojim poslovima (1 Sol 4,11).

6 Pazi na samog sebe (1 Tim 4,16).

I – *Budi budan nad samim sobom*

Može li se dogoditi da mi služeći drugima zapustimo sami sebe ili se ne brinemo dovoljno za vlastitu dušu? Vrijeme prolazi i vječnost je konačni čovjekov cilj. Mi smo oni koji dijele svete tajne; neka nas stoga ne zadesi sudbina mnogih kopača zlata; oni doduše primaju plaću za svoj posao, ali blago pripada drugima. Primijenimo ovo na sebe na pravi i odgovarajući način. Koliko puta dijelimo ljudima božanske darove dok mi sami, možda svojom vlastitom krivnjom, ostajemo siromašni i oskudijevamo? Dakle *attende tibi,*[7] *ut resuscites gratiam, quae data est per impositionem manuum presbyterii.*[8] Iz ovoga ne proizlazi da bi možda bilo bolje sasvim prekinuti s apostolatom za svoje bližnje. Sv. Pavao kaže dalje: *Hoc enim faciens te ipsum salvum facies, et alios.*[9]

II – *Tri točke za ispit i tri sredstva za postizanje cilja*

Prilikom ispitivanja savjesti na podnožju križa moramo se ove godine usredotočiti naročito na tri točke. Na prvom mjestu radi se o spoznaji naših urođenih pogrešaka. Ovdje leži temelj naših manjkavosti pred Bogom. Na drugom mjestu moramo ispitivanje savjesti usmjeriti na promatranje naših duhovnih smjernica koje možemo nazvati *Manuductio ad Coelum.*[10] I konačno usmjerimo svoj pogled na naša vanjska apostolska djela. To treba činiti pametno i promišljeno jer ne radi se samo o tome da učinimo nešto dobro, nego da učinimo ono najbolje moguće i ono najpotrebnije. Težimo stalno za savršenstvom, kako u kreposti tako i u revnosti, a sve na čast Bogu kojem služimo. Jedno ovakvo ispitivanje savjesti obistinjuje ono što prorok napisa: *Exercebar, et scopebam spiritum meum.*[11] Ono nas potiče da za postizanje željnog cilja izaberemo odgovarajuća sredstva. Između tih sredstava istaknut ćemo naročito tri. Stalna povezanost s Bogom kroz unutarnji razgovor o onom što se nas tiče. Iskrena briga oko poniznosti; ona je uvjet da od Boga dobijemo posebne darove za obnovu našeg života. Konačno, goruća čežnja za unutarnjim životom koji je skriven u klanjanja vrijednim ranama Raspetoga. Otuda možemo paklu navijestiti rat i postići najsjajnije pobjede: *Mortuus sum, et vita mea abscondita est cum Christo in Deo.*[12]

III – *Tri prepreke na putovima Gospodnjim*

Uz ovo što je do sada rečeno treba dodati još jednu opomenu na budnost. Radi se o tri zapreke koje nam obično otežavaju put do Gospodina. Ipak nas vodi snaga Evanđelja i bodri nas da ih uz Božju pomoć prebrodimo.

Prva zapreka koju susrećemo na putu dobra jest malaksalost. Nju nam ulijeva zao neprijatelj pod nazivom izvanredne kreposti, a koja zapravo ne postoji. Iz toga proizlazi: tupost, lijenost, utučenost sve do napasti da nam omrzne dobrota: *Defecit virtus mea,* dakle *lumen oculorum meorum non est mecum.*[13]

I što sve đavao ne pokreće da uništi onoga koji se brine za Božju slavu? Ali *ipsi vicerunt draconem propter sanguinem agni.*[14] Jedan pogled na božansku krv i mi smo opet spremni djelovati s neiscrpivom revnošću i Božjim Duhom: *Hi sunt filii Dei, qui spiritu Dei aguntur.*[15] Radit će se tako kreposno da zanijemi glas tijela i krvi i ostalih ljudskih požuda: *Caro, et sanguis non revelavit tibi.*[16] Po tome će nam biti dodijeljena takva vedrina i sveto veselje u Bogu da ćemo u trijumfu i s pobjedničkom palmom blaženstva nositi Kristov križ dok ćemo se međusobno s veseljem i klicanjem natjecati u najtežim poslovima. Budući da će to biti kraljevski ulazak u nebo, neprekidno ćemo ponavljati: *Superabundo gaudio in omni tribulatione nostra.*[17]

Druga zapreka koja nam može umanjiti naše apostolsko djelovanje prevelika je ovisnost o našim vlastitim mišljenjima, željama i ciljevima. Od

---

7 Isto.

8 Da raspiriš Božju milost koja je u tebi polaganjem ruku starješinskog zbora (usp. 2 Tim 1,6).

9 Radeći ovo, spasit ćeš i samog sebe i svoje slušatelje (1 Tim 4,16)!

10 Vodič u nebo.

11 Mislim, i duh moj ispituje (Ps 77/76/,7).

12 Umro sam i život je moj sakriven s Kristom u Bogu (usp. Kol 3,3).

13 Snaga me ostavlja, i svjetlost vida očinjeg gasi se (Ps 38/37/,11).

14 Oni su pobijedili zmaja Janjetovom krvi (usp. Otk 12,11).

15 Svi su oni koje vodi Božji Duh sinovi Božji (Rim 8,14).

16 Tebi to ne objavi tijelo i krv (Mt 16,17).

17 Preobilna je radost moja zbog sve nevolje naše (2 Kor 7,4).

njih dolazi ta bezvoljnost o kojoj smo upravo govorili. Stoga veli apostol: *Ego vinctus Christi,*[18] što znači želim biti jedino okovan Isusovom ljubavlju i svoju pažnju upraviti na ono u čemu Svesilni pokazuje svoju božansku volju. U božanskoj ljubavi uzvikujemo: *Quis me separabit a charitate Christi?*[19] Neka popucaju svi okovi i neka trijumfira jedino volja Gospodnja.

Posljednja zapreka koje se moramo čuvati nedostatak je molitve. Kroz molitvu Bog nam daje svoje svjetlo, a duša dobiva nebesku mudrost. Ranije spomenute poteškoće nastaju upravo zbog nedostatka duha. Kad promatramo Boga, naše srce izgleda kao brod natovaren dragocjenostima, koji unatoč protivnom vjetru i snažnim olujama sigurno stiže u luku. Tim želim reći ovo: čovjek molitve ima svoje duhovne oči uvijek Bogu upravljene. Stoga neće doživjeti brodolom na ovom burnom moru života.

Ovo nam, predragi moji, treba biti pobuda koja će nam služiti za izgradnju u ovim duhovnim vježbama. Mi se nadamo da ćemo dobiti odgovarajući i duševno željeni učinak, koji je plod Božje riječi. Neka nam to bude mistična hrana i mistično piće tako da se ispune riječi Svetoga pisma: *Edentes et bibentes pergite principes.*[20] To znači isto što i: uzdignimo se do jedne plemenite kneževine koju nam je pripravio križ Isusa Krista: *Principatus eius super humerum ejus;*[21] *domuit orbem non ferro, sed ligno.*[22] Kao pobjednici nad strastima, nad svijetom i nad paklenim neprijateljem, jednoga ćemo dana pjevati u vječnosti novu radosnu pjesmu: *Cantabimus canticum novum in terra viventium.*[23] Da, tako neka bude, predraga subraćo. *Auxiliante Deipara, et protegente Xaverio.*[24]

18 Ja... sužanj Krista (Ef 3,1).

19 Tko će me rastaviti od ljubavi Kristove? (usp. Rim 8,35).

20 Jede se i pije... Ustajte, knezovi (Iz 21,5).

21 Na plećima mu je vlast (Iz 9,5).

22 On ne vlada zemljom žezlom, nego drvom (sv. Augustin).

23 Pjevat ćemo pjesmu novu u zemlji živih (usp. Ps 144/143/,9; 27/26/,13).

24 Uz pomoć Majke Božje i zaštitu Ksavera.

Studentima konvikta

Superaedificati super fundamentum Apostolorum et Prophetarum, ipso summo angulari lapide Christo Jesu.[25]

Ovo su želje Ustanove, o predragi mladi, kojoj ste se priključili u ovoj kući vašeg posvećenja. Ostvarite na mjestu vašeg posvećenja ono što kažu navedene svete riječi: *Superaedificati.*[26] To je i očekivanje Crkve, naše dobre Majke, koja vas usavršava da budete sposobni spašavati druge.

I – *Kao apostoli*

Apostoli su pozvani da budu nasljednici Spasiteljevi *relictis omnibus secuti sunt eum.*[27] I vi ste pozvani na apostolsko zvanje. Uz Božju pomoć ostavili ste svoj dom i sve ono što bi moglo priječiti vaš odvažni korak u pripravi na svećeništvo. Sada se nalazite ovdje u kući Božjoj. O predragi mladi, divite se ljubeznom planu koji Bog ima s vama: *Ecce nunc benedicite Dominum, omnes Servi Domini, qui statis in domo Domini.*[28] I samim je pak apostolima bilo tako: na početku su velikodušno slijedili Spasitelja i poklonili mu čitavo svoje srce. Ali su onda s vremenom postali plašljivi, malodušni, tako da uoči bolne patnje Spasitelja *omnes relicto eo fugerunt.*[29] Tako se koji put događa i čovjeku koji se svom dušom posveću-

25 Nazidani na pravom temelju – na apostolima i prorocima, a zaglavni je kamen sam Krist Isus (Ef 2,20).

26 Nazidani ste (Ef 2,20).

27 Oni ostaviše sve i pođoše za njim (Lk 5,11).

28 Sad, blagoslivljajte Jahvu, sve sluge Jahvine što stojite u Domu Jahvinu (Ps 134/133/,1).

29 Tada ga svi (njegovi učenici) ostave i pobjegnu (Mt 26,56).

je Božjoj službi. Što sve đavao, taj ljuti neprijatelj, ne čini da poremeti tu predanost i optereti savjest! Oh, koliko se puta zbog naših slabosti, smetenosti ili zavedenosti, žalosti ili kajanja, ušulja u naš život. To veseli neprijatelja; jao nama ako se odmah ne obranimo od đavolskog nasrtaja!

II – *Sabrani u sveti cenakulum*

Što je činio Gospodin s apostolima? On ih je sabrao u dvoranu svete posljednje večere i pod posebnom zaštitom Majke Božje pozvao ih na sabranost, šutnju i molitvu. Na taj način su postigli onu obnovu duha i onu nadnaravnu velikodušnost u kojoj od tada *virtute magna reddebant testimonium Jesu Christi.*[30] Na isti način djeluje Bog i u nama u ove dane da preduhitri đavolske smetnje i da ih uništi. On i nas zove, predragi mladi, u dvoranu posljednje večere, u osamu duhovnih vježbi. On bi vam na osobit način htio dati svoga Duha, ojačati vaše srce, učvrstiti vas u kreposti i uvesti u pobožni život. Iz ovog svetog svratišta izaći ćete mistično obnovljeni u mladosti duha. Sami ćete se velikom spretnošću i hrabrošću boriti protiv neprijatelja duša. I kad ste u sebi pobijedili neprijatelja, postat ćete apostoli slave Božje.

III – *Pripremati se za pobjedu*

Još nije stiglo vrijeme vašeg velikog apostolata, ali se na njega pripravljate. Učite se sada rukovati duhovnim oružjem: *Docet manus meas ad proelium.*[31] Sada se mora pripremati oprema za borbu. Učite se dočekati neprijatelja u zasjedi, svladati ga i pobijediti. Zar to nije velika priprava za apostolat? To predragi, trebate razumjeti: kao Samuel u hramu, tako pripazite i vi da poučljivom pažnjom slušate nadahnuća milosti i brižljivo ih čuvate.

IV – *Pod vodstvom odgojitelja*

Pazite na puno značenje predloženog citata: *Superaedificati super,* itd. Kao što su proroci navijeŝtali ono što će se dogoditi, tako i vaši pretpostavljeni s ljubavlju i revnošću pokazuju vama kako se treba pripremati na svetu službu Božju. Bog vam ih je dao za vođe na vašem životnom putu. Oni vas izgrađuju na mističnom temelju apostola i sa stalnom potporom mističnog kamena koji je Krist Isus. Oni vas upozoruju na opasnosti koje vas okružuju i upućuju vas na naviještanje Isusovo: *Eritis odio omnibus hominibus propter nomen meum.*[32] *Ecce ego mitto vos sicut oves in medio luporum.*[33] I svima će vam dati snagu da ojačani možete ići u borbu. U ime Isusovo dat će vam sigurnost prema onome što je napisano na svetim stranicama: *Vincenti dabo manna absconditum et nomen novum.*[34] Oh! Kakvu manu Bog za vas pripravlja da bi nahranio i ojačao vaš duh, pomogao vam i vodio vas putem savršenstva! Dajte se, u tom svetom djelu koje ste započeli, voditi od duha poniznosti prema Bogu, blagosti prema bližnjemu i u kršćanskoj ljubavi prema sebi; sjetite se da *nemo, mittens manum suam ad aratrum, et respiciens retro aptus est regno Dei.*[35]

Milost dakle, mir i ljubav Isusova neka budu uvijek s vama. Snažna pomoć Marije, kao i snaga velikog Ksavera, neka budu oslonac našeg života i temelj naše utjehe u smrtnoj borbi. Oni neka nas prate i uvedu u sveto Božje kraljevstvo. Amen.

30 (Apostoli) su vrlo odvažno svjedočili za (uskrsnuće) Gospodina Isusa (Dj 4,33).
31 Ruke mi za borbu uvježba (2 Sam 22,35; Ps 18/17/,35).

32 Sav svijet zamrzit će vas zbog mene (Mt 24,9).
33 Evo, šaljem vas kao ovce među vukove (Mt 10,16).
34 Pobjedniku ću dati sakrivene mane... i novo ime (Otk 2,17).
35 Nitko tko stavi ruku svoju na plug te se obazire natrag, nije prikladan za kraljevstvo Božje (Lk 9,62).

Braći

Elegi abjectus esse in domo Dei mei, magis quam habitare in tabernaculis peccatorum.[36]

Ovu su mistični stanovi, o predraga braćo, gdje ste primljeni s jedinim ciljem na jedno veće savršenstvo, udaljeni od opasnosti svijeta, gdje ćete svjesnije i neposrednije nasljedovati život Isusa Krista: *Elegi abjectus esse*[37] itd.

I – *Nasljedovati Isusa*

Ali kako se slijedi Isusa? Promatrajte to malo: on je Josipu i Mariji poslušan, radi svoj zanat, stanuje u siromašnoj kući, ljubi, nama za primjer, samoću i šutnju i svima čini dobro. Progonjen i ismijan, on šuti i oprašta. Ožalošćen i mučen postaje, za dobro duša, čovjek boli. S veseljem prihvaća križ i na njemu dovršava svoju veliku žrtvu. To, predragi, primijenite na sebe da *vita Jesu manifestetur in vobis.*[38]

II – *Kreposti brata*

Kad ste se odlučili za ovu Ustanovu, svijet vas je ismijavanjem i izrugivanjem pokušao odvratiti i učiniti nesigurnima u vašim svetim nakanama. I otkako pripadate Božjem svetom djelu, neprijatelj bi rado provalio u vaše najljepše opredjeljenje putem ljubavi prema udobnostima, upornim držanjem vlastitog mišljenja, neuljudnim ponašanjem i nepoučenošću. A što čini Bog koji je uvijek najvredniji ljubavi? On vam pokazuje put kako možete u poniznosti i poslušnosti, u odricanju od vlastite volje, izgraditi skriveni i povučeni život. On rado čuje kad ponavljate: *Elegi abjectus esse.*[39] Otvorite vaše duhovne oči i spoznajte da se svugdje mora trpjeti i da po patnji kreposti puštaju korijenje u ljudskim srcima. Daleko od vas neka su sve jadikovke ako želite nasljedovati Krista; evanđeoska jednostavnost, poslušnost pretpostavljenima, uzdanje u providnost koja vas vodi, čini vaš život bogat krepostima i to ne samo poimence.

III – *Apostolat brata*

Vaš naziv braća ne podsjeća nas ni na što drugo, nego da smo svi braća u Isusu Kristu. Dok su jedni postavljeni za dušobrižnike, vi se trudite da im mnoge stvari olakšate, koje bi inače ometale služenje Bogu. Vi dakle služite Gospodnjem djelu i u stvorenome poštivate volju Stvoriteljevu. Ništa nije neznatno što se čini Svevišnjem na slavu. Još i više: vaš je rad jednak onome kojim je Isus Krist pomagao svom poočimu sv. Josipu. Potrebno je samo da u čistoj nakani izjednačite vaše unutarnje i vanjske čine. Mislite da u skrovitom i poniznom životu imate i posebnu zaštitu koja vas čuva od ispraznosti i ljudskog častohleplja.

Na koncu bi htio izraziti jednu želju. U vašem ćudorednom držanju neka se održava ono što čitamo po primjeru golubice iz Noine arke: Ustanova je arka koja vas štiti; golubica je slika čistoće vašeg života; Noino slanje golubice znači da ćete i vi biti poslani na vaše zadatke. Dobro pripremljeni trebate pobijediti lukavog lovca, đavla, a onda se kao bijela Noina golubica vratiti nazad u arku s maslinovom grančicom, simbolom pobjede i trijumfa. Živite dakle za Boga po vašem svetom ponašanju, živite s Bogom tako da služite njegovom djelu, Ustanovi kojoj ste se posvetili. Živite u Bogu tako da hodite u njegovoj prisutnosti i spoznaji njegove božanske beskrajnosti. Mi nećemo biti samo sveti, nego hoćemo težiti savršenoj svetosti: *Ambula coram me et esto perfectus.*[40] Po zagovoru Marijinu i slavnog sv. Franje Ksaverskog, našeg posebnog zagovornika, neka vas Svevišnji ispuni nebeskim blagoslovom. Amen.

36 Volim biti neopažen na pragu Doma Boga svoga, nego boraviti u šatorima grešnika (usp. Ps 84/83/,11).

37 Volim biti neopažen (na istome mj.).

38 (Da) se život Isusov odrazi u vama (usp. 2 Kor 4,10).

39 Volim biti neopažen (na istome mj.).

40 Mojim hodi putem i neporočan budi (Post 17,1).

Živjela predragocjena krv Isusa Krista

Poticaj
na duhovne vježbe studenog 1830.
Neka se pripazi da se može izostaviti onaj dio koji je namijenjen našim mladima tamo gdje njih nema

Gospodi misionarima

Opet dolazi, poštovana subraćo, vrijeme u kojem nas Bog zove na duhovne vježbe, koje ovaj put za nas trebaju biti osobiti mistični izvor nebeskog blagoslova. Ove su godine našim misionarskim kućama upućena mnoga pisma. Preko njih se treba poboljšati mnogostruka zadaća naše svete Ustanove i naša dušobrižnička nastojanja ispunjena novim životom, tako da u svom apostolatu ispunjavamo volju Božju. Jer Bog želi da mi savršeno vršimo svoju službu i da to odgovara uzvišenim planovima njegove providnosti. U spomenutim pismima navode se i naoko nevažne stvari; ali Bog se veseli da, kako u važnim stvarima tako i u naizgled nevažnim stvarima, budemo točni – za njega vlas na glavi znači isto toliko kao i zjenica oka: *Vulnerasti cor meum in uno oculorum tuorum in uno crine colli tui.*[1] Ove pak svete smjernice, koje teže za jasnoćom i ako ih vršimo dobivamo po njima mnogostruke kreposti, same ne mogu nikad donijeti željeni uspjeh. Duhovni život mora doći dotle da i pravednik stalno teži za obnovom po kojoj će se savršeno svidjeti Bogu. Ne može se poreći da je do sada po milostima i Božjem milosrđu puno ostvareno za dobrobit naših osnutaka i naših sjemeništa; također i za dobro različitih ogranaka našeg apostolata na koje nas je Bog u svojoj dobroti pozvao. Nismo li možda već dovršili djelo koje nam je Božja providnost povjerila? Ne, još ne, predraga subraćo. Mnogo toga još ostaje za duhovno usavršavanje kako kod pojedinaca, tako i u zajednici u kojoj živimo i u apostolatu za koji smo određeni.

I – *Odgajati sam sebe*

Imamo mnogo razloga uzviknuti: O, veliki Bože! Ti si nas posebnom milošću odlikovao da možemo služiti na tvoju veću božansku čast i slavu. Ali koliko bismo više mogli imati sretnijih napredaka kad bi nas obuzela duboka poniznost i neiscrpna revnost koje odgovaraju tvojim nebeskim darovima? *Ego sum vir videns paupertatem meam.*[2] Oh! Moje samoljublje, tvrdoglavost u mišljenju, zaboravljanje na mnoga pomoćna sredstva koje nam pruža Ustanova za postizanje savršenstva, dovoljni su da u pravoj boli i dubokoj tuzi stanemo preda te. O, dođi moj nebeski vinogradaru i obiđi mistični vinograd naših duša i ove godine koja bi mogla biti i posljednja godina našeg života: *Veni, Domine, visita vineam istam, perfice eam, quam plantavit dextera tua.*[3] Poučljivo slušamo tvoje tužbe: *Vinea mea electa ego te plantavi quomodo conversa es in amaritudinem.*[4] Ovo su jadikovke oca koji se brine za dobro svoje djece. Uzmimo ozbiljno k srcu riječi Sv. pisma: *Anima mea liquefacta est, ut dilectus meus locutus est.*[5] O, blaženi dani u kojima Bog na poseban način govori našem srcu! On ga hoće očistiti, osloboditi ga okova i uzvisiti do velike želje za svetošću. Ova se svetost treba tada i prema vani pokazati u sjaju djela apostolskog života. U ovim svetim danima sjedinjeni s Marijom u tajanstvenoj dvorani posljednje večere molimo za darove Duha Svetoga. Tako ćemo u samoći duhovnih vježbi po milosti Božjoj biti s ljubavlju ojačani u volji Božjoj i na nama će se ispuniti slijedeće svete riječi božanskih stranica: *Fulgebunt justi; tamquam scintillae in arundineto discurrent, judicabunt nationes. Dominabuntur populis, et regnabit Dominus illorum in perpetuum.*[6]

* *Scritti del Fondatore*, svezak XVIII, str. 376–379.

1 Srce si mi ranila jednim pogledom svojim, jednim samim biserom kolajne svoje (Pj 4,9).

2 Ja sam čovjek što upozna bijedu svoju (Tuž 3,1).

3 Dođi, Gospodine, posjeti i usavrši ovaj vinograd, koji je tvoja desnica zasadila (usp. Ps 80/79/, 15–16).

4 A ja te zasadih kao lozu izabranu... Kako li mi se samo prometnu u jalov izrod, u lozu divlju (Jer 2,21).

5 Uzdrhta mi duša kad progovori dragi moj (usp. Pj 5,16).

6 Pravednici će zasjati, te će vrcati kao iskre u strnjici. Sudit će pucima i vladati narodima, i Gospodin će kraljevat nad njima uvijeke (Mudr 3,7–8).

Fulgebunt justi,[7] to je radnik Evanđelja koji je Krista obukao: *Induimini Dominum nostrum Jesum Christum,*[8] koji će zahvaljujući mističnim svjetiljkama kreposti osvjetljavati svoje bližnje: *Lampades ejus, lampades ignis, atque flammarum.*[9]

Sluga Evanđelja ne zadovoljava se time da samo za sebe postigne nauku svetih koja se sastoji u vršenju najviše volje Božje. Više od toga on to želi svojoj subraći, prvenstveno onima u svojoj zajednici. On zna da mu je dužnost svima davati dobar primjer: *Fulgebunt justi.* On gleda na svakoga u našim zajednicama i htio bi svima biti sve, da sve pridobije za Isusa Krista. Suosjeća s ljudskim slabostima, poznaje nedostatke i mane, trsi se da odbaci staroga Adama da bi se, kako se kaže, obukao u Isusa Krista raspetoga. Mi znamo da se prvenstveno trebamo trsiti u svom apostolatu prema svojoj subraći dok *si quis suorum, et maxime domesticorum curam non habet, fidem negavit, et est infideli deterior.*[10] Učinimo sve što možemo da se posvetimo klanjanja vrijednom Srcu Isusa Krista. Činimo li to na razborit i povučen način, ali u isto vrijeme s najvećom revnošću da se ispuni Božji plan, a naša zajednica bude kao mistična trska koja se zapalila? *Tamquam scintillae in arundineto discurrent.*[11] Spominjem trsku jer je šuplja i lomljiva; savija je već i najmanji vjetrić. Da duša bude zahvaćena svetom vatrom Božje ljubavi, pokušava se ona Božjom milošću odvojiti od ovozemaljskih stvari, koje ne daju prostora za ljubav prema Bogu. Takva duša poznaje svoje vlastite slabosti i radi toga spoznanja ne prestaje vježbati se u poniznosti. Konačno, poznati su joj mnogi nasrtaji đavla koji želi obeshrabriti duh. Zato zaziva: *Fortitudo mea Deus, quem timebo?*[12] Nikad se neće dogoditi da apostol može druge voditi do ovog oblika života ako to sam ne živi. Skromna povučenost, ljubav i blagost koje odgovaraju Evanđelju jesu ona sredstva koja nas uz molitvu vode k našem cilju.

Zato neka svaki ispita svoj odnos prema subraći.

---

7 Pravednici će zasjati (usp. Mudr 3,7).

8 Obucite se u Gospodina Isusa Krista (Rim 13,14).

9 Žar je njezin žar vatre i plamena Jahvina (Pj 8,6).

10 Ako se tko za svoje, osobito za ukućane, ne brine, zanijekao je vjeru; gori je od nevjernika (1 Tim 5,8).

11 Oni će vrcati kao iskre u strnjici (Mudr 3,7).

12 Jahve je snaga moja, pred kime da strepim? (usp. Iz 12,2; Ps 27/26/, 1).

Konačno, misionar koji je ispunjen pravim Božjim duhom služit će kao Gospodinovo oružje da bi se ostvario i drugi dio citata: *Judicabunt nationes, et dominabuntur populis.*[13] *Judicabunt*[14] po svom dušobrižničkom radu, *dominabuntur*[15] snagom ugleda kojeg imaju među narodom. Tako će se svugdje širiti slava Božja: *Regnabit Dominus illorum in perpetuum.*[16] Misionar će se doduše boriti sa svojim vlastitim pogreškama, ali nikad neće čuti prigovor *Medice cura te ipsum.*[17] On će suditi grešnicima posebno po tome što će ostvariti riječi apostola: *Imitatores mei estote, sicut et ego Christi.*[18] On će ljudima utisnuti ljekoviti strah božanskih osuda i kao evanđeoski glasnik bit će time prožet. Njegove propovijedi dolazit će iz srca i srcima govoriti: *Non quaerens quae sua sunt, sed quae Jesu Christi.*[19] Njegovo je držanje puno dostojanstva i poniznosti, puno mudrosti, jednostavnosti i srdačnosti. On ne revnuje zbog osobnog uspjeha, ne svađa se, ne traži udobnost. On jedino traži slavu Božju, naše spasenje i spasenje onih kojima služimo. Kada se borimo, borimo se za vjeru. Kao radnici na evanđeoskom polju neumorno se zalažimo: prvo za nove biljke, onda za obrezivanje izraslih grančica i konačno za učvršćivanje cvatućih vinograda da se obistine pisane riječi: *Vineae florentes dederunt odorem suum.*[20] K tome dolazi osiguranje ograde da neprijatelj dobra ne uništi trsove. Ovdje leži polazna točka moralne promjene na različitim sastancima i susretima na koje nas poziva naša Ustanova, bilo da su to mjesta gdje su naše kuće, ili ljudi kojima držimo pučke misije ili duhovne vježbe. Znamo li da nam Gospodin neprestano govori: *Elegi vos, ut eatis, fructum afferatis, et fructus vester maneat?*[21] O posljednjem dijelu rečenice moramo posebno ispitati savjest. Ne možemo, a da ne zaplačemo čitajući ono što nam apostol sv. Pavao u svojim poslanicama govori. Saznajemo kako se

---

13 Sudit će pucima i vladati narodima (Mudr 3,8).

14 Sudit će (Mudr 3,8).

15 Oni će vladati (Mudr 3,8).

16 I Gospodin će kraljevat nad njima uvijeke (Mudr 3,8; usp. Otk 11,15).

17 Liječniče, izliječi sam sebe! (Lk 4,23).

18 Nasljedujte mene, kao što i ja nasljedujem Krista! (1 Kor 11,1; 4,16).

19 Jer on ne traži svoje, nego ono što je za Isusa Krista (usp. Fil 2,21).

20 Vinograd, u cvatu, miriše (usp. Pj 2,13).

21 Ja sam vas izabrao i odredio vas da idete i rodite rod i da vaš rod ostane (Iv 15,16).

vraćao da posjeti svoje narode. Nekad to nije mogao osobno činiti, pa bi slao svoje učenike ili je pisao žarka pisma. Tako je dobre poticao na veću pobožnost, iznova podizao pale i nikad nije prestao moliti za sve. To je dakle izvor propovijedi pri posjećivanju mjesta u blizini naših misionarskih kuća ili je izvor za trodnevnice za udaljenija mjesta, kako to već propisuje naše Pravilo.

IV – *Krv Kristova: vrelo apostolske revnosti*

Cijenjena subraćo, dajmo si jedan novi poticaj i to na slijedeći način: zar u našim srcima ne osjećamo goruću revnost za spasenje duša makar na području apostolata za koji nas Bog poziva kod duhovnih vježbi ove godine? Potrebno je da postignemo revnost i duhovnu žeđ za dušama. Ali, tko može ožednjeti ako ne onaj koji ide na mistične izvore rana Isusa Krista? Kad tamo promatramo tajne božanske krvi, bit ćemo obuhvaćeni velikom revnošću za spasenje naroda. S apostolom želimo uskliknuti: *Quis infirmatur, et ego non infirmor? Quis scandalizatur, et ego non uror?*[22] *Optabam anathema esse a Christo pro fratribus.*[23] Oh! Možda smo si umislili da smo u našoj dušobrižničkoj službi stigli prilično daleko, ali mi smo zapravo jedva na početku. Drhtimo pred Bogom i drhtimo sami pred sobom jer vidimo veliku odgovornost koju smo preuzeli našom zadaćom, a tako je slabo vršimo. Ipak: imajmo povjerenja! U svakom slučaju važi ona: *Cum consummaverit homo, tunc incipiet.*[24] Ovo važi za sve bez iznimke. Naše vrijeme je ozbiljno, okolnosti bolne. Stoga još više moramo biti, kako Bog kaže, svjetlo svijeta i sol zemlje: *Tu vero vigila, in omnibus labora, ministerium tuum imple.*[25] Konačno, sjeti se rečenice: *Si quis mihi ministraverit honorificabit eum Pater meus, qui in coelis est;*[26] odlučimo se da putem apostolata, na koji nas je Bog izabrao, ne samo idemo nego trčimo. Molimo jedni za druge da budemo na ovoj zemlji sjedinjeni u svetoj slozi,

22 Tko je slab, a ja da ne budem slab? Tko se sablažnjuje, a ja da ne izgaram? (2 Kor 11,29).

23 Želio bih da ja osobno budem... odijeljen od Krista, za svoju braću (Rim 9,3).

24 Kad čovjek završi, tek je započeo (Sir 18,7).

25 A ti budi trijezan u svemu, podnesi patnje... ispuni svoju dužnost (2 Tim 4,5).

26 Ako mi tko služi, njega će poštivati Otac moj koji je na nebesima (usp. Iv 12,26).

jedinstvu duha *in vinculo pacis,*[27] *in Corde Jesu Christi Crucifixi.*[28] Tako možemo s pobjedničkim palmama i hvalospjevima dospjeti k blaženom cilju svetog raja. Da, tako neka bude.

27 Povezani mirom (Ef 4,3).

28 U srcu Isusa Krista raspetoga.

Gospodi studentima konvikta

Predragi mladi, vi se već u crkvenom konviktu pripremate na apostolat kroz sveti nauk vjere. Dopustite mi da vam uputim posebnu riječ koja se temelji u Bogu i njegovu uzvišenu imenu. Apostol kaže: *Juvenes similiter hortare, ut sobrii sint.*[29]

Razumnost vam posebno stavljam na srce jer za sve nas vaši ona: *Fratres sobrii estote, et vigilate.*[30] Razumnost traži od nas mrtvljenje naših prolaznih želja. Ona pobjeđuje naše loše navike i nemirne zahtjeve koji pokušavaju ovladati ljudskim srcem. Đavao, taj neprijatelj dobra, napada prije svega mladež, naročito duhovnu, tako da ove mistične biljke ne mogu pravovremeno pustiti duboko korijenje kreposti. Ah, kakva šteta samo nastane u dušama koje slabo korijenje puštaju ili ga puštaju u nezgodno vrijeme pa izrastaju krivo, umjesto ravno!

Vigilate dakle na zamke koje vam neprijatelj pripravlja. *Vigilate* u pogledu zasjeda iznutra gdje vas napasnik želi dočekati. *Vigilate* u nasljedovanju vaših pravila koja su za vas oruđe obrane. I konačno *vigilate* kod ispitivanja savjesti ovih dana, kod molitve koja vas treba prisno povezati s Bogom kao i primjernom držanju prema bližnjima. Tako trebate, iako ste mladi po godinama, postići po krepostima duhovnu zrelost: *Cani sunt sensus hominis, in quibus subest scientia Dei.*[31] Ne propuštajte moliti za Ustanovu koja vas je primila i koja vas izgrađuje u svetište i u Božji hram i upravlja vas k spasenju vaših duša, kako Crkva očekuje. Tako neka bude.

29 Isto tako opominji mladiće da budu uzdržljivi u svemu (Tit 2,6).

30 Braćo, budite trijezni i bdijte (usp. 1 Pt 5,8).

31 Mudar je i razuman onaj tko posjeduje spoznaju Božju (usp. Mudr 4,8; 13,1).

Braći

Da duhovne istine, koje vam trebaju zasinuti tokom ovih duhovnih vježbi, o predragi u Isusu Kristu, donesu plod u vašim srcima, potrebno je da zauzmete slijedeći stav: 1) uzmite ih kao od Boga darovane jer on govori vašem srcu; 2) uzmite ih kao izraz ljubavi koju vam Ustanova poklanja; 3) uzmite ih kao sredstva koja služe vašem spasenju.

Vi služite Božjoj kući i svetim stanovima njegove slave. Zato se ponosite svojim imenom braće koja služe. Ovaj se naziv po vjeri oplemenjuje i uzvisuje, po svetosti objavljuje i promiče, a po poniznosti se čuva i dovodi do zrelosti... Vi služite samom Bogu, ukoliko služite njegovu djelu. Nemojte nikad vjerovati da je okretanje prema vanjskim vremenskim djelatnostima zapreka za duhovni život. Za svaku obitelj ili zajednicu čak i za najstroži kontemplativni red ovakvi su zadaci neophodni. Ali morate paziti da vi sami ne postanete razlogom vaše duhovne štete.

Učite od Isusa Krista koji se u svom skrovitom životu podložio Blaženoj Djevici Mariji i sv. Josipu služio svojim rukama: *Erat filius fabri.*[32] Tako nas je on naučio da vanjski i vremenski poslovi, ako nisu odvojeni od duhovnog života, produbljuju duše ne samo u poniznosti nego i u strpljivosti, ljubavi i blagosti. Iznad svega neka vam srce teži za nebeskim dobrima.

Kod svog posla mislite dakle na Boga u čijoj beskrajnosti živimo, mislite na poslušnost koja posvećuje čitavog čovjeka i mislite na dobar primjer koji dajete na taj način. Zato trebaju sve misli tuge, sjete, malaksalosti biti daleko od vas. Služite Bogu, služite mu radosno. Iz ljubavi prema njemu pokažite radost u vanjskim poslovima, ona je svojstvena pravednicima i ona pokazuje onu dobrotu koja treba biti plod unutarnje duhovne

32 Bijaše tesarov sin (usp. Mt 13,54).

čistoće: *Gaudete in Domino semper; iterum dico, gaudete; modestia vestra nota sit omnibus hominibus.*[33]

Slavljen i hvaljen uvijek bio Isus,
koji nas je otkupio svojom krvlju.

CAMILLO ROSSI, *misionar, zamjenik generalnog tajnika*

33 Radujte se uvijek u Gospodinu! Da ponovim: radujte se! Neka vaša blagost bude poznata svim ljudima! (Fil 4,4–5).

Živjela predragocjena krv Isusa Krista

Pobudno pismo za svete duhovne vježbe godine 1831. prema Pravilu

Introduxit me Rex in cellam vinariam, ordinavit in me charitatem.[1]

Povodom ovogodišnjih duhovnih vježbi prema Pravilu, želimo se na poseban način povući u presveto Srce Isusovo; ono je središte mira, žarka peć ljubavi, sigurna arka i mistična odaja vina. Tamo želimo opet postići onu krepost i svetost po kojoj postajemo Bogu dragocjeni, a ljudima dobro došli: *Dilectus Deo, et hominibus.*[2] Oh, brojni su razlozi da u ove dane čujemo Božji zov: *Introduxit me Rex*[3] itd.: hitnost našeg duhovnog napretka u dobru, usvajanje onog duha kojeg trebamo za obnovu nas samih i drugih, posebne i opće potrebe Crkve.

I – *Krist nas poziva na zajedništvo sa sobom*

Miroljubivi i blagi kralj, Isus Krist, uvodi nas u svoje odaje da u nama čudesno i iznenađujuće djeluje. On nosi naziv kralja kao znak svojih veličanstvenih darova, obilje neograničenih moći i najnježnije ljubavi. S njom nas uvodi u ovaj zaklon mira da se mi po našoj suradnji s milošću obogatimo zaslugama i krepostima. Slika odaje pokazuje nam put kojim moramo

* *Scritti del Fondatore,* svezak XVIII, str. 380–382. Manuskript je bez potpisa, ali je rukopis D. Camilla Rossia.

1 Kralj me uveo u odaje vina i pokrio me zastavom ljubavi (usp. Pj 2,4).

2 Drag Bogu i ljudima (Sir 45,1).

3 Kralj me uveo (usp. Pj 2,4).

ići da primimo nebeske milosti i njegujemo ih po unutarnjoj sabranosti u molitvi. Konačno smo shvatili da nas naš preljubljeni Gospodin u toj odaji hrani jakom hranom i ljekovitim pićem koje može obnoviti naše srce i naš duh upraviti k spasonosnim djelima vječnog života.

II – *Mi smo kao tri suputnika*

Naša se duša može nalaziti u tri osnovna stanja: prvo je iscrpljenost, drugo je utučenost, a treće je pomanjkanje veće revnosti i energije za rad na slavu Božju. Uzmimo za to kao primjer tri prijatelja koji se nalaze na hodočašću u jedan drugi grad. Predstavimo si da je jedan od njih iscrpljen bolešću; drugi, iako zdrav, umoran od napornog putovanja; treći je doduše pri snazi, ali treba hrane da bi održao tjelesnu snagu i započeto putovanje priveo kraju. Tko ne bi znao da se u ovakvim slučajevima mora prilagoditi situaciji da bi pomogao ovim putnicima i dao im ono što im treba? O cijenjena subraćo, uzmimo sami sebe za ovaj primjer! Razmislimo u dubokoj poniznosti pred klanjanja vrijednim prijestoljem milosrđa Isusa Krista, koji je križ! Povucimo se dakle, kako rekosmo na početku, u zaklon njegova božanskoga Srca. Tamo recimo božanskom Spasitelju: „Gospodine, pogledaj naše slabosti koje su izazvale duhovne bolesti naše duše; mi trebamo ozdravljenje! Preko proroka si nam obećao da si pripravan izliječiti naše bolesti: *Sanat omnes infirmitates tuas.*"[4]

III – *Njegovanje vina i kruha*

Prije svega vam je potrebno ono mistično vino kajanja koje oduzima umor duše i iznova krijepi naš duh: *Potasti nos vino compunctionis.*[5] Nakon što smo se, prema stanju naše savjesti, pokajali i obratili, ponijet će nas naša nada putem raja. O, neophodan nam je onaj nebeski kruh i mistično vino svete ljubavi Božje da svladamo unutarnju utučenost u koju lako upadamo, ako nas ti, o Gospodine, s ljubavlju ne hraniš. Ova nam hrana daruje veselje i hrabrost da nastavimo put do brda posvećenja. Tako govori prorok: *Panis cor hominis confirmet... et vinum laetificet cor hominis...*[6] Što se više približava skupocjena nebeska domovina, tim više moramo pred Bogom rasti u zaslugama i dobrim djelima. Zato nam ljubljeni Gospodin daje osobito piće od odabranog vina o kojem nam pjeva Pjesma nad pjesmama: *Botrus Cypri Dilectus meus.*[7] Čovjeku je zabranjena neumjerenost u piću; ali blažen onaj tko je duhovno opijen svetom ljubavlju nebeskom, koja se nalazi u izabranim vinima trsova engadskih.

IV – *Odgajati i bdjeti nad mističnim vinogradom*

Ali ova vina zahtijevaju da duša njeguje mistični vinograd srca u kojem će se saditi takve loze koje će rađati takva vina. Isus je božanski vinogradar. On očekuje da mu se damo njegovati na taj način da surađujemo s planovima njegove božanske providnosti. O, neka nas svakog pojedinog i zajedno pogađa ona: *Vineae florentes dederunt odorem.*[8] K takvom mirisu hrle narodi da prime pravu hranu. Važno je ne oštetiti ogradu da stranac ne može iskoristiti oštećenu ogradu i pogaziti naš mistični vinograd i uništiti plodove.

V – *Tijesak križa*

Vinski podrum ima svoj tijesak koji istiskuje sok iz grožđa te primamo onaj dragocjeni napitak o kojem smo dosad govorili. Nije li Srce Isusovo, kada ga uspoređujemo s podrumom, bilo zaista u jednom tijesku najgorče patnje? Nismo li mi iz njegovih boli izvukli svu korist koja je plod moralne primjene ove slike za naše duše? *Torcular calcari solus, et de gentibus non est vir mecum.*[9] O predragi u Isusu Kristu, vrijeme je da počnemo njegovati vinograd naše duše, da dobrovoljno izdržimo tijesak patnje! Ljubav Isusova predstavljena u vinu, rastjerat će našu iznemoglost i pobijediti našu klonulost. Ona će nam dati snagu i hrabrost za put u ljubljenu nebesku domovinu gdje ćemo u vječnosti beskonačno klicati. Ova misao neka svakome od nas bude usađena u srce i razum. Slika podruma neka nas podsjeti da ispunjavamo dužnosti prema Bogu koji je toliko rasipan u svojim darovima. On nam pomaže da ispitamo sami sebe. Daje nam snagu za liječenje bolesti naše duše i čežnju za najvišim stupnjem svetosti. I jer nas je Kralj

---

4 On iscjeljuje sve slabosti tvoje (Ps 103/102/,3).

5 Napio si nas vinom kajanja (usp. Ps 60/59/,5).

6 Kruh jača srce čovječje... a vino razveseljuje srce čovječje... (usp. Ps 104 /103/,15).

7 Dragi mi je moj kao stručak smirne (Pj 1,13).

8 Vinograd, u cvatu, miriše (Pj 2,13).

9 U kaci sam sam gazio, od naroda nikog ne bijaše (Iz 63,3).

slave uveo u ovu odaju, uredit ćemo si tamo ovozemaljski dom i po svom savezu ljubavi stvoriti temelj svetom Božjem gradu. Sjetimo se da je križ svadbena dvorana Kneza mira. Naše duše čeznu za tom svadbenom dvoranom, za sjedinjenjem s Isusom u njegovoj ljubavi. Isus nas je iz ljubavi otkupio. Iz ljubavi je svoju krv prolio. Zato smo na tajanstven način u njegovom Srcu kod kuće: *Introduxit me Rex in cellam vinariam, ordinavit in me charitatem.*[10]

Slavljen i hvaljen uvijek bio Isus,
koji nas je otkupio svojom krvlju!

[10] Kralj me uveo itd. (usp. bilj. 1).

Živjela predragocjena krv Isusa Krista!

Pobudno pismo za duhovne vježbe godine 1832. prema Pravilu

Milost i ljubav Gospodina našega Isusa Krista
bile uvijek s nama. Amen.[1]

Evo nas, cijenjena subraćo, posjećuju dani svetih duhovnih vježbi. Naš najblaži Bog nas u svojoj dobroti poziva. *Tempus visitationis advenit*[2] i svaki od nas neka zahvalno ponavlja: *Ecce elongavi fugiens et mansi in solitudine.*[3] U ispitu savjesti ovih dana ispitat ćemo se o stvarima koje su za nas jako važne i prisjetimo ih se jedne po jedne.

I – *Mi smo oruđe slave Božje*

Kao prvo, Svevišnji nas poziva da promatramo njegovu beskrajnu dobrotu, koju on pokazuje time što nas je izabrao kao oruđe njegove slave te uzdigao na uzvišene božanske službe. Apostol govori svakome od nas: *Admoneo te ut resuscites gratiam, quae data est tibi per impositionem manuum presbyterii...*[4] *Exhibeamus nosmetipsos sicut Dei ministros...*[5]

* Arhiv kuće u Nepi (svezak bez oznake stranica) gdje se čuva original okružnice misionarima i braći. Rukopis je od D. Giovannia Merlinia. Za dio namijenjen studentima konvikta: *Lettere Circolari,* G VII, cart. 2, fasc. 1, VI, 2.

[1] Milost i ljubav Gospodina našega Isusa Krista bile uvijek s nama. Amen (usp. 1 Kor 1,3; Ef 6,23).

[2] Približilo se vrijeme pohoda (usp. Lk 1,43).

[3] Daleko, daleko bih letio, u pustinji se nastanio (Ps 55/54/,8).

[4] Pripominjem ti da raspiriš milosni dar dodijeljen polaganjem ruku starješinstvu (usp. 2 Tim 1,6; 1 Tim 4,14).

[5] Preporučujemo same sebe u svemu kao Kristovi službenici (2 Kor 6,4).

Vocavit(enim) nos in vocatione sua.[6] Iz svega ovoga vidi se kako plemenit i dostojan mora biti naš način života. Na nas je mislio prorok kada je rekao da su mistični brežuljci svetosti temelji na kojima je izgrađen ljubljeni Sion: *Fundamenta ejus in montibus sanctis.*[7] Ove gore su apostolski ljudi uz čiju se pomoć duše uzdižu većoj svetosti. Oni se nazivaju mističnim vratima Siona jer je vječno spasenje ovih duša povezano sa svetošću naše službe. *Diligit Dominus portas Sion.*[8] Duša svećenika međutim, koji se posvećuje izgradnji duša, kao tajanstveni je grad o kojem su prorečene velike stvari: *Gloriosa dicta sunt de te, Civitas Dei...*[9] *Non potest civitas abscondi supra montem posita.*[10] U jednom takvom gradu uređuju pravednici svoje duhovne stanove i svi oni koji žele radosna duha crpsti korist iz velikih dobara koje nam Bogu nudi. *Sicut laetantium omnium habitatio est in te.*[11] Uistinu imamo puno razloga da o svemu ovome ozbiljno razmislimo.

II – *Oprijeti se navali grijeha*

Druga osnovna misao koja će zaokupljati našu nutrinu u ovim danima šutnje i sabranosti, jest velika potreba ovog našeg najtežeg vremena. Tko ovdje ne osjeti i ne vidi koju obavezu imamo u našem služenju časti i slavi Isusa Krista, taj je neizrecivo nezahvalan i krajnje tvrdokoran. Pogledajte kako danas veći dio čovječanstva ne poštiva veličinu Božju. Njegov se zakon gazi nogama, sveto ime našeg Gospodina je obeščašćeno i neprocjenjiva cijena našeg spasenja ostaje nezapažena. O, kako je velika tama koja ljudskom krivicom zamagljuje ljudske umove. Huli se na svetinju i nastoji se uništiti svaki dobar red time što se svakome oduzima mir koji se nalazi samo u Bogu. Oh, kako je potrebno da mi sami, čija je zadaća boriti se protiv ove struje bezbožnosti i tako biti utvrda koja brani kuću Gospodinovu, moramo s prorokom govoriti: *Spiritu principali confirma me.*[12] Ali gdje se dobiva taj dvostruki duh, ako ne u povučenosti svetih duhovnih vježbi?

---

6 (Jer) on nas je pozvao svojim pozivom (usp. 2 Tim 1,9).
7 Zdanje svoje na svetim gorama (Ps 87/86/,1).
8 Gospodin ljubi vrata Sionska (usp. Ps 87/86/,2).
9 Divote se govore o tebi, grade Božji (Ps 87/86/,3).
10 Nije moguće sakriti grad koji leži na gori (Mt 5,14).
11 Stan svih koji se vesele, jest u tebi (usp. Ps 87/86/,7).
12 Učvrsti me duhom spremnim (Ps 51/50/,14).

III – *Poniznost: strah demonu*

Gospodin se za velika djela svoje časti služi poniznim dušama. Zato predlažemo ovu godinu kao pomoć za posebni susret s Bogom da bi uvijek više tražili krepost poniznosti. Ta krepost neka tako uredi naše misli i osjećaje, naše riječi i djela da nađemo milost u Božjim očima. Zar nije Spasitelj rekao apostolima: *Mitto vos sicut agnos in medio luporum?*[13] Zar se nije sam ponizio do smrti na križu i to iz ljubavi? *Humiliavit semetipsum factus obediens usque ad mortem, mortem autem Crucis.*[14] Kao što Mojsije bijaše ponizni pastir i sa svojim čudotvornim štapom zaposjede Egipat, tako će i svaki evanđeoski radnik vježbanjem u poniznosti i mističnim štapom križa dospjeti do cilja. On (jer je ponizan) ulijevat će strah demonu. Dakle izvor svake svetosti jest ponizan život. Iz poniznosti proizlazi bratska ljubav, spremnost na poslušnost, a ponajprije ponizna molitva pred prijestoljem božanske milosti. Odatle nam naime dolaze veće milosti kao i hrabrost za izdržljivost u apostolatu.

IV – *Vrijeme je kratko*

Misao na vrijeme koje prolazi i koje je za nas sve kraće neka nas potakne da neumorno radimo. Kaže se: *Non sunt condignae passiones hujus temporis ad futuram gloriam, quae revelabitur in nobis;*[15] *quod in praesenti est momentaneum et leve tribulationis nostrae, supramodum in sublimitate aeternum gloriae pondus operatur in nobis.*[16] Sama pomisao na to da pripadamo Ustanovi koja nam pruža veliko polje rada na kojem možemo za kratko vrijeme našeg smrtnog života zaraditi blago za nebo, neka nas ojača da punim poletom kročimo naprijed na našem apostolskom putu koji će nam dane ispuniti zaslugama i krepostima: *Dies pleni inveniantur in nobis.*[17]

Našim studentima konvikta dodajemo slijedeća posebna razmišljanja. I za njih treba biti glavna tema: priprema na dušobrižništvo. U godinama

---

13 Šaljem vas kao janjce među vukove (Lk 10,3).
14 Ponizi sam sebe postavši poslušan do smrti, i to do smrti na križu (Fil 2,8).
15 Patnje sadašnjega vremena nisu dostojne usporedbe sa slavom koja će se objaviti u nama (Rim 8,18).
16 Naša nam sadašnja, ali kratkotrajna i mala nevolja donosi izvanredno veliku i vječnu slavu (2 Kor 4,17).
17 Naši će dani biti ispunjeni (usp. Ps 72/71/,7).

svog studija trebaju rasti u duhovnoj revnosti, usvajanju znanja i želji da djeluju na slavu Božju, a bližnjemu daju dobar primjer. Studenti trebaju razmisliti o slijedećoj usporedbi: Ako vojnici trebaju čekati da se naoružaju i nabave municiju za bitku, ne može se za njih reći da nisu u službi kneževoj. Tako je i s onima koji se spremaju na crkvenu službu. Oni su zaposleni učenjem rukovanja s oružjem za Božju bitku. Tako govorim s prorokom: *Docens manus ad proelium, posuisti ut arcum aereum brachia mea.*[18]

Jedna misao i vama koji u službi braće svojim radom potpomažete apostolat naše Ustanove u pučkim misijama i duhovnim vježbama. Htio bih vam predložiti da nasljedujete anđele. Oni hvale i slave Boga i istovremeno bdiju nad voljom Božjom za dobro ljudi. Što da vam kažem kako i u čemu ih trebate nasljedovati? Radi se o tome da svakodnevni život sjedinite s kontemplativnim. Živite uvijek u Božjoj prisutnosti, čeznite za njim i utonite u njega kao u more koje sadrži svako dobro. Razgovarajte s njim u dnevnim molitvama i zazivima. Mislite na to da služite samom Bogu tim što pomažete Ustanovi. O predragi, budite anđeli u ophođenju, anđeli u ljubavi prema Bogu i u revnosti za njegovu čast. Kao što je Bog postavio kerubina da čuva ulaz u zemaljski raj, tako trebate i vi znati da briga oko ove svete Ustanove najvećim dijelom ovisi o vama. On je grad mira, mjesto posebne svetosti i zaklona, ugodan boravak mnogim ljudima koji u skrovitosti duhovnih vježbi osluškuju Božji glas. Zato nam vjernost pravilima, obdržavanje šutnje i međusobno izgrađivanje uvijek pružaju pomoć i sigurnost.

Konačno, svi želimo biti ujedinjeni *in vinculo pacis,*[19] *in charitate Dei et in patientia Christi*[20] u klanjanja vrijednom Srcu Isusa Krista prema riječima apostola: *Christus dilexit nos et lavit nos in Sanguine suo.*[21] Molimo za veću revnost u štovanju krvi Kristove, cijene našeg otkupljenja, lijeka za spasenje naših duša, snage i utjehe naših srdaca. Amen.

Rim, 10. studenog 1832.

U ime vrhovnog poglavara
GIOVANNI MERLINI, *generalni tajnik*

---

18 Ruke mi za borbu uvježba i mišice da luk mjedeni napinju (2 Sam 22,35; Ps 18/17/,35).

19 Svezom mira (usp. Ef 4,3).

20 U Božjoj ljubavi i u Kristovoj postojanosti (2 Sol 3,5).

21 Krist nas je ljubio i oprao nas svojom krvlju (usp. Otk 1,5).

Živjela predragocjena krv Isusa Krista!

Poticaj za duhovne vježbe godine 1833.

Erunt in montibus quasi columbae convallium.[1]

Mi smo od Boga pozvani k mističnoj gori savršenstva. To odgovara našem staležu, našoj službi i odnosima koje imamo prema dušama koje su otkupljene neprocjenjivom cijenom božanske krvi. Zato ćemo dobro učiniti ako u ovim duhovnim vježbama razmatramo o onome što se misli u gore navedenom citatu: *Erunt in montibus quasi columbae convallium.*[2]

I – *Put čišćenja*

O predragi, Bog želi da naša savjest i naš život odražavaju onaj sjaj koji nam slika o golubu stavlja pred oči. Jesmo li takvi pred Svevišnjim? Živimo li sa zahvalnošću godine svoga života i od Boga primljene milosti da smo mogli činiti dobro i kako smo ga činili? Spoznajemo li koliko nam je potrebno čišćenje naših srdaca: *Lavamini, mundi estote.*[3] Osim toga znamo da ništa nečisto ne može ući u nebo pa stoga moramo čeznuti za tim čišćenjem. Ovi dani, koje nam pruža najviše ljubavi vrijedan Bog, naročito su za to pogodni: *Ecce* nunc *tempus acceptabile; ecce* nunc *dies salutis.*[4]

---

* Ovo je jedina okružnica od koje se zadržao original od sv. Gašpara. Nalazi se u *Scritti del Fondatore (Regolamenti),* svezak XII, str. 101–102. Također i kopija iz rukopisa D. Camilla Rossia, koja se nalazi u *Scritti del Fondatore,* svezak XVIII, str. 385–386, uzeta je za podlogu ovom tekstu.

1 Sklonit će se u gore kao dolinski golubovi (Ez 7,16).

2 Sklonit će se... (Ez 7,16).

3 Operite se, očistite (Iz 1,16).

4 Sad je vrijeme milosti; sad su dani spasenja (usp. 2 Kor 6,2).

Ako ovu nakanu nosimo u srcu, tada predlažem naročito za prve dane duhovnih vježbi ono što učitelji duhovnog života preporučuju u pogledu puta čišćenja. Glasovi goluba su više tužaljke nego pjevanje; a što je o tome kardinal Bellarmin u svojoj knjizi „*De gemitu columbae*" napisao zaista vrijedi zlata. O, cijenjena subraćo, plačimo nad našim pogreškama i nedostacima: *Gemitus meus a te non est absconditus...*[5] *Exitus aquarum deduxerunt oculi mei...*[6] *Rugiebam a gemitu cordis mei.*[7] Moramo plakati radi nevolja vremena, radi grijeha naroda: *Inter vestibulum, et altare plorabunt sacerdotes, ministri Dei et dicent: parce, Domine, parce populo tuo.*[8] I konačno, plačimo iz ljubavi prema Isusu koji nam reče: *Aspicient ad me, et plangent.*[9] Ove suze ne trebaju izazvati neku neobuzdanu žalost, nego, naprotiv, one trebaju našem srcu dati ono sveto pomazanje koje nas vodi i jača za vječni život.

Bijela golubica je stidljiva i oprezna i kad je jastreb progoni, uranja u vodu. Tako će i duša koja pokazuje kajanje u ovoj svetoj povučenosti težiti k novom načinu života. Budnošću, oprezom i Božjim strahom svladat će svaku opasnost. Duša će biti poput Noine golubice. U tajanstvenoj arki Božjeg srca tražit će ljupki stan koji je budući raj. Kad je bude demon kao okrutni jastreb progonio, ona će tada hrabro uroniti u vodu koja izvire iz otvorenog izvora rana Isusa Krista. Budući da iz ove tajanstvene vode crpi vječni život, ona u njoj nalazi snagu i mir. Uvijek prima novu izdržljivost za pobjedu i za borbu protiv neprijatelja svih nas.

II – *Put rasvjetljenja*

Cilju, koji želimo postići, mora odgovarati sredstvo koje se u tome postizanju primjenjuje. Zato preporučamo da duša pripazi na zlatnu nauku koja odgovara putu prosvjetljenja. Golubica nema žuči. Duša teži da bude golubica putem stalnog mrtvljenja strasti koje su slikovito prikazane kao žuč. Duša se trudi i u neznatnim stvarima. Temelj tome trebaju biti svete kreposti... To se pokazuje u poniznosti... strpljenju... krotkosti, ljubavi i u

---

5 Vapaji moji nisu ti skriveni (Ps 38/37/,10).

6 Potoci suza potekoše mi iz očiju (Ps 119/118/,136).

7 Stenjem od jecanja srca svojega (Ps 38/37/,9).

8 Između trijema i žrtvenika neka tuže svećenici, sluge Jahvine. Neka mole: Smiluj se, Jahve, svojem narodu (Jl 2,17).

9 I gledat će na mene... i plakati (usp. Zah 12,10).

Okružnica u rukopisu sv. Gašpara. Usp. tekst na str. 42–43.

svim ostalim krepostima koje donose plod svetosti i dostojan dar nebeskom sijaču: *Veniat dilectus meus, comedat fructus pomorum suorum.*[10] Oči golubice su čiste i jasne. Tako čiste i jasne trebaju biti naše misli koje su upravljene Bogu i nebeskim stvarnostima. U čistim nakanama nećemo tražiti ništa drugo nego njegovu slavu i pravo spasenje duša: *Si oculus tuus simplex fuerit, totum corpus lucidum erit.*[11] To je onaj trenutak u kojem nam Gospodin poklanja svoju ljubav i privrženost: *Oculi tui columbarum;*[12] *ipsi me avolare fecerunt.*[13] Ako mi, o cijenjena subraćo, ove istine dobro promotrimo, kako to već i priliči, tada ćemo po vježbama ove godine donijeti bogate plodove. One nam dopuštaju s odlučnošću steći mudrost svetih, što je i jedina želja našega srca.

III – *Put sjedinjenja*

Krepost koju tako stječemo povoljno djeluje na naš duh. Tko teži za svetošću, osjeća odbojnost prema svemu onome što udaljuje od Boga. On jedino žeđa za Bogom kojeg na putu sjedinjenja neprestano priželjkuje; Bog sam je njegova čežnja. Golubice se obično nalaze *super rivulos aquarum.*[14] Tako i naše duše trebaju boraviti kod izvora vječnog života. Kao što košuta žudi za izvor vodom da bi utažila svoju žeđ, tako mi žeđamo za našim ljubljenim Bogom: *Quemadmodum desiderat cervus ad fontes aquarum, ita desiderat anima mea ad te, Deus.*[15] A što nam govori Gospodin? *Sitientes venite ad aquas.*[16] Tko pije s tog izvora *sitiet adhuc.*[17] Golubica i svojim letom govori: *pennae columbae.*[18] Kad napredujemo i rastemo u dobru i u traženju savršenstva, tada letimo k prijestolju Gospodnjem. To označava savršenstvo koje se postupno postiže: *Quis dabit mihi pennas?*[19] A Bog nam odgovara: *Imitate le colombe;* raširite svoja bijela krila: *pennae*

---

[10] Neka dođe dragi moj i neka jede plodove sa svojih voćaka (usp. Pj 5,1).

[11] Bude li ti oko zdravo, čitavo će ti tijelo biti u svjetlu (Mt 6,22).

[12] Imaš oči kao golubica (Pj 4,1; 5,12).

[13] One me zbunjuju (Pj 6,5).

[14] Nad vodom potočnom (Pj 5,12).

[15] Kao što košuta žudi za izvor vodom, tako duša moja čezne, Bože, za tobom (Ps 42/41/,2).

[16] Svi vi koji ste žedni, dođite na vodu (Iz 55,1).

[17] Opet će ožednjeti (Iv 4,13).

[18] Krila golubice (Ps 68/67/,14).

[19] O, da su mi krila (golubinja) (Ps 55/54/,7).

columbae deargentatae.[20] Srebro sjaji; ... sjaji također i dobro djelo koje je učinjeno Bogu na slavu: *pennae columbae deargentatae... posteriora dorsi ejus in pallore auri.*[21] Noseći slatki jaram službe, pribavljamo zlatni rudnik u kojem skupljamo dragulje za nebo! To je pobjeda svetosti koja izrasta na mističnim gorama svetišta, kad se živi po primjeru golubice: *Erunt in montibus quasi columbae convallium.*[22]

IV – *Poniznost*

Poniznost nije samo temelj i potpora svakog dobrog djela i predanosti srca, ona je i zaštita zaslugama koje smo postigli uz Božju pomoć. Poniznost neka nas vodi, savjetuje, nama upravlja. Neka nam pomogne upoznati naše dužnosti i naše pogreške. Poniznost neka nas uzme za ruku i pomogne nam učiniti ono što Bog od nas traži. Poniznost jača ljubav, promiče jedinstvo naših srdaca s klanjanja vrijednim srcem Isusa Krista po kojemu ćemo jednoga dana imati udjela u najblaženijem nebeskom kraljevstvu. Amen

Erunt in montibus quasi columbae convallium.[23]

---

[20] Krila golubice zablistaše srebrom (Ps 68/67/,14).

[21] Krila golubice zablistaše srebrom... a njeno perje žućkastim zlatom (Ps 68 /67/,14).

[22] Sklonit će se u gore kao dolinski golubovi (Ez 7,16).

[23] Isto.

Poticaj za duhovne vježbe godine 1834.

Kao misao vodilja pisma za duhovne vježbe ove godine, cijenjena subraćo i predragi u Isusu Kristu, htio bih uzeti jedno mjesto koje često ponavljamo tokom crkvene godine; to nas treba probuditi iz našeg unutarnjeg umora, gdje god se naše srce nalazilo. Božjom milošću i našim revnim sudjelovanjem neka nas ove riječi, na koje nam Bog ukazuje, potaknu na velikodušne odluke: *Sancti tui Domine mirabile consecuti sunt iter servientes praeceptis tuis, ut invenirentur illaesi in aquis validis.*[1] O predragi, objasnimo ove riječi.

I – *Pozvani na svetost*

Mi smo pozvani na svetost: *Haec est enim voluntas Dei, sanctificatio vestra.*[2] Bog od nas zahtijeva svetost, Crkva nam to stavlja na srce i ljudi to od nas očekuju. Svetost donosi red, popravlja čovjeka i čini ga sposobnijim za dobro, te ga usidrava u središte istinske i prave radosti koja je u Bogu. Zbog kojeg smo drugog razloga ovdje u dolini suza ako ne zato da odrazimo Božje svjetlo i kroz to se pripremamo za dragu nebesku domovinu? Temeljne strukture vjere trebaju se u nama ne samo općenito razvijati, o čemu smo kratko razgovarali, nego se trebaju razvijati na poseban način. Razmišljanja o tome trebaju nam pomoći spoznati ono što se prije svega izravno nas tiče. Bog neće voditi naše duše ka kreposti općenito, nego čudesnim putem: *Mirabile consecuti sumus iter,*[3] odvajanje od rodbine i od svega drugoga, kao i naša duhovna smrt, čine nas slobodnima za služenje Božjim zapovijedima: *Servientes praeceptis tuis;*[4] zar ova svjedočanstva nisu jasna da nas Bog vodi na čudesan način? I zar nas ne jača obećanje stostruke plaće i vječnog života? *Si quis reliquerit domum vel fratres, aut sorores, aut patrem, aut matrem, propter nomen meum, centuplum accipiet, et vitam aeternam possidebit.*[5] Oh da, blažen onaj tko ovu istinu dobro shvati i jedino za Boga živi. On čini zaista ono što se kaže: *Sancti tui Domine.*[6] U ovom leži ispitivanje savjesti za vrijeme duhovnih vježbi. Po dubokoj poniznosti, istinskoj zahvalnosti, iskrenoj odvažnosti i velikodušnosti kajanjem, popravit ćemo ono u čemu smo do sada malaksalošću, mlakošću i malodušnošću griješili. Želimo zahvatiti novu, poletnu snagu da možemo predivnim putem kojeg nam je Gospodin pokazao ne samo ići nego njime trčati, te na taj način pobjeći od svega što prijeti našoj duši.

II – *Krv Kristova: naš posebni put svetosti*

Bacimo pogled na Isusa, predraga subraćo. On nam je s drveta križa u siromašnom moru svijeta otvorio put koji nas čuva od navale oluja i potopa: *Ut inveniremur illaesi in aquis validis.*[7] Budući da (Gospodin) ne propušta dati svakom stvorenju sredstvo koje ga vodi k određenom cilju, daje nam Crveno more kao naročiti simbol i usporedbu tajne svoje dragocjene krvi. Brinući se za svoju svetost, napajamo ovom krvlju mističnu zemlju duša koje su se isušile čovjekovom krivnjom. Ona grešniku pokazuje put koji izvodi iz Egipta, slike propadljivog i izopačenog svijeta. Tko čini pokoru i tko je duhovno zahvaćen žarkom ljubavlju prema Isusu, biva potaknut i ohrabren da uroni u to otajstveno more te tako postane pobjednik dobrote Boga spasitelja svijeta: *Terra apparuit arida, et in mari rubro via sine impedimento.*[8] Ah, koliko ima istine u ovim kratkim napomenama!

---

* Arhiv kuće u Nepi

1 Tvoji sveti, o Gospodine, išli su svojim putem na čudesan način. Pokoravali su se tvojim zapovijedima; tako su ostali nepovrijeđeni u naletu bujice, *Responsorium ad Mat. in II Noct., Lectio IV, Com. plur. Martyrum, Breviarium Romanum.*

2 Ovo je, naime, volja Božja: vaše posvećenje (1 Sol 4,3).

3 Išli smo svojim putem na čudesan način (usp. bilj. 1).

4 Pokoravali smo se tvojim zapovijedima (usp. bilj. 1).

5 I svaki će, koji radi mene ostavi kuću, ili braću, ili sestre, ili oca, ili majku... stostruko primiti i baštiniti život vječni (Mt 19,29).

6 Tvoji sveti, o Gospodine (usp. bilj. 1).

7 Tako smo ostali nepovrijeđeni u naletu bujice (usp. bilj. 1).

8 Kopno izroni gdje prije bijaše voda; put slobodan nasta od Crvenoga mora (Mudr 19,7 i također *Responsorium* kao u bilj. 1).

Otkupitelj Isus želi nas u sabranosti ovih duhovnih vježbi na sve podsjetiti. On nas poziva da čitamo veliku knjigu križa da tako po posvećenju sebe i svojih bližnjih postignemo nebesku mudrost. A što ćemo, o predragi, drugo čitati u ranama Isusa raspetoga ako ne da je Isus mistična stijena razapet na drvo križa? *Quoniam percussit petram, et fluxerunt aquae, et torrentes inundaverunt.*[9] To su bujice onih mističnih voda koje simboliziraju božanske milosti; dodijeljene su nam zaslugama dragocjene krvi. One nas trebaju u jednom očistiti: da živimo neporočnim životom i bližnjemu pokazujemo sjaj dobrih navika. Ah, poslušajmo snažni Otkupiteljev glas! On nam pokazuje svoje boli i poziva nas da se zalažemo za spasenje duša, koje su neprocjenjive cijene našeg svetog otkupljenja: *Empti enim estis pretio magno.*[10] Revnost u apostolatu, zalaganje u službi, muke pri obrani otkupljujućih djela ne otežavaju nam život, nego nas sve ovo potiče da slijedimo našeg božanskog Učitelja i njegov primjer. Iz tih razloga možemo kazati: *Mirabile consecuti sumus iter,*[11] i na nama se obistinjuje ono što je rečeno: *Si coram hominibus tormenta passi sunt, spes elctorum est immortalis in aeternum.*[12] Kako nas samo to mora tješiti da u nasljedovanju Krista svoj život uzmognemo istrošiti kao žrtvu paljenicu Bogu na čast i na spasenje duša! Kakav nam poučan i predivan put nudi Svevišnji i koje pobjedničke palme i krune će nam podijeliti? *Ideo coronas triumphales meruerunt.*[13]

III – *Oživimo iznova naš poziv*

Upravimo naše molitve prema tom cilju i jačajmo se u održavanju bratske ljubavi. Spoznajmo bolje nakanu zašto nas je Bog skupio u naše misionarske kuće: da jedan drugog potičemo na revnost u vjeri, intelektualnom odgoju, pastoralnoj službi i iskušamo se u rukovanju s mističnim oružjem duhovnog života: *Propter testamentum Domini, et leges paternas Sancti*

9 Eno, udari u hrid, i voda poteče i provreše potoci (Ps 78/77/,20 i također *Responsorium* kao u bilj. 1).

10 Jer, skupom cijenom ste otkupljeni (usp. 1 Kor 6,20).

11 Išli smo svojim putem na čudesan način (usp. bilj. 1).

12 Iako su u očima ljudi trpjeli, nada izabranih je besmrtna i vječna (*Ant. 3 ad Mat. in I Noct., Com. plur. Martyrum, Breviarium Romanum;* usp. Mudr 3,4).

13 Zato su zaslužili pobjedničke krune (*Responsorium ad Mat. in I Noct., Lectio II, Com. plur. Martyrum, Breviarium Romanum*).

Dei perstiterunt in amore fraternitatis, quia unus fuit semper spiritus in eis, et una fides.[14]

Blaženi su svi koji žive prema svome staležu. Kako naši mladi koji se pripremaju na dušobrižničku službu, tako i braća sa svojim službama i zadacima: *Beati qui habitant, in domo tua, Domine; in saecula saeculorum laudabunt te.*[15] Završit ćemo ovu misao: Veliko je i hvale vrijedno iz navedenih razloga zajedno i u ljubavi biti sjedinjeni: *Ecce quam bonum et quam jucundum habitare fratres in unum;*[16] *bonum* je radi našeg posvećenja, *jucundum* u pogledu slave misionarske službe. Budimo dakle jedno u molitvi, jednodušni u volji da nazidani na mističnu stijenu križa spremno se obranimo od paklenih strijela i zadobijemo nebesku krunu za ljubljeni Sion. Amen.

14 Na temelju Gospodnje riječi i nauke otaca sveci su Božji izdržali u bratskoj ljubavi jer su ih nadahnjivali jedan duh i jedna vjera (*Responsorium ad Mat. in III Noct., Lectio VII, Com. plur. Martyrum, Breviarium Romanum*).

15 Blaženi koji prebivaju u Domu tvome slaveć te bez prestanka (Ps 84/83/,5).

16 Gle, kako je dobro i kako je milo kao braća zajedno živjeti (Ps 133/132/,1).

Živjela predragocjena krv Isusa Krista

Okružnica
za duhovne vježbe godine 1835.

[misionarima]

Milost i ljubav Kristova neka uvijek budu u našim srcima. Amen.[1]
Attende tibi,[2] *attende lectioni, exhortationi, et doctrinae.*
Noli negligere gratiam, quae est in te, quae data est tibi.[3]

Predragi moji, ovim nas riječima Bog zove ove godine na duhovne vježbe. Iako se po Božjem milosrđu stalno posvećujemo predmetima naše svete službe, ipak trebamo obnoviti naše duhovne snage da bolje možemo djelovati i s više se revnosti zalagati za veću slavu najdražeg Boga.

I – *Obnoviti duhovne snage*

Ne može se poreći, predraga moja subraćo, da je za osnivanje i jačanje vanjskog života potrebno njegovanje unutarnjeg. U onoj mjeri u kojoj mi produbljujemo naš duhovni život, raste revnost i žar ljubavi za dobro duša. Zato apostol poručuje svakome od nas: *Attende tibi... hoc enim faciens,*

* Tekst okružnice misionarima, studentima konvikta i braći nalazi se u arhivu kuće u Nepi, u rukopisu D. Camilla Rossia. Opomene itd. nalaze se u *Scritti del Fondatore*, svezak XVIII, str. 391, i nose potpis D. Giovannia Merlinia.

1 Usp. 1 Kor 1,3; Ef 6,23.

2 Pazi na samog sebe (1 Tim 4,16).

3 Posvećuj se čitanju, opominjanju i poučavanju. Ne zanemaruj u sebi milosni dar koji ti je udijeljen (1 Tim 4,13–14).

et teipsum salvum facies, et alios.[4] Jao nama, ako svete tajne vjere dijelimo drugima, a sami u tome ne sudjelujemo! Što bi nam koristilo sve dobro kojim djelujemo u apostolatu, na koji nas je Bog pozvao, ako to ne bi bilo prožeto i istinitim Duhom Božjim?

Neka slijedeće preneseno na našu dušobrižničku službu, ne pogodi nikoga od nas: *Tota nocte laborantes nihil cepimus.*[5] Godine prolaze, vrijeme bježi bez povratka i neopozivo nas približuje vječnosti. Neka svatko u svom srcu govori: *Quid tu sopore deprimeris? Surge, invoca Deum tuum...*[6] *Medice cura te ipsum.*[7]

II – *Tko je misionar?*

Koji su to neustrašivi radnici o kojima govori apostol? To su oni koji rade u pravom Gospodnjem Duhu i pokazuju se kao prave sluge svetišta: *Exhibeamus nosmetipsos sicut Dei ministros...*[8] *Hi sunt vere filii Dei, qui spiritu Dei aguntur.*[9]

Vinko Paulski kaže: „Što god bivam stariji, to mi postaje jasnije tko je misionar. To je čovjek poslan od Boga *ad dandam scientiam salutis plebi ejus.*[10] On je glasnik koji je poslan da ljudima prenese božansku poruku: *Vidi Angelum Dei;*[11] on je mistična truba Gospodnja kojom se zalutali pozivaju na pokoru, obraćeni jačaju, a pravednici bivaju uzdignuti do osobite svetosti: *Exalta vocem tuam sicut tuba.*"[12]

Tko je misionar? To je čovjek koji je duhovno umro svemu onome što bi ga moglo spriječiti u namjerama dušobrižništva i svetog zvanja, onaj koji živi samo za Boga i njegovu slavu: *Mihi vivere Christus est.*[13] To je čovjek koji se ničim drugim ne hrani nego samo božanskom hranom, onaj

4 Pazi na samog sebe... jer radeći ovo spasit ćeš i samog sebe i svoje slušatelje (1 Tim 4,16).

5 Svu noć smo se trudili, a ništa nismo uhvatili (Lk 5,5).

6 Što spavaš kao zaklan? Ustaj i prizivlji Boga svojega (Jon 1,6).

7 Liječniče, izliječi sam sebe (Lk 4,23).

8 Preporučujemo same sebe... kao Kristovi službenici (2 Kor 6,4).

9 Svi su oni koje vodi Božji Duh (istiniti) sinovi Božji (Rim 8,14).

10 Da narodu njegovu pruži spoznaju spasenja (Lk 1,77).

11 Anđela Jahvina vidjeh (Suci 6,22).

12 Glas svoj poput roga podigni (Iz 58,1).

13 Za me je... život Krist (Fil 1,21).

na kojeg se odnose slijedeće riječi pisma: *Cibus meus est, ut faciam voluntatem Patris mei.*[14] On žeđa za pravdom i svetošću: *Beati qui esuriunt, et sitiunt justitiam.*[15] Njegovo srce, pokrenuto vatrom božanske ljubavi, duboko je pogođeno spoznajom da Bog nije od ljudi dovoljno ljubljen: *Qui infirmatur, et ego non infirmor, quis scandalizatur, et ego non uror?*[16]

Moramo se ovih dana ispitati o svemu što nam je rečeno i obnoviti svoj duh. Naš život mora postati takav da se obistine riječi koje je Isus rekao apostolima: *Vos testimonium perhibebitis de me...*[17] *Virtute magna reddebant Apostoli testimonium Jesu Christi.*[18] Kod ovih ispitivanja savjesti postaje nam jasno koje nam pomoći pruža naša sveta Ustanova za naše jačanje u kreposti... Duhovne vježbe, vrijeme sabranosti i tišine, ispit savjesti i svi ostali običaji koji su nam poznati, oh! kako utječu na jačanje duha i napredovanje u crkvenoj službi: *Justi habebunt fortitudinem, assument pennas... volabunt et non deficient.*[19]

O njegovanju unutarnjeg duhovnog života ovisi služba vanjskog apostolata. Ono nas vodi da naše obaveze prema Bogu, zajednici i bližnjemu dobro obavljamo. Tako se u svakom ispunjava ono što Gospodin govori u Svetom pismu o pravedniku koji želi stalno napredovati i sazrijevati: *Ascensiones in corde suo disposuit in valle lacrymarum in loco quem posuit.*[20]

III – *Kao Marija: slušati da bi bili slušani*

Ove kratke misli želimo, predragi, pažljivo pohraniti u naše srce. Neka se u njega duboko urežu. Ugledajmo se u Mariju! Iako je bila ogledalo svetosti, slušala je riječi Isusove: *Conservabat omnia verba conferens in corde suo.*[21] Neka velika Majka poslije Isusa bude naša voditeljica, naša učiteljica, naš pralik i naš primjer! U duhu iskrene poniznosti želimo sve ove misli koje potječu od Boga prihvatiti i pohraniti ih u svoje srce. Neka se ono ispuni onim svetim željama kojim težimo za intimnim sjedinjenjem s Bogom. Neka te želje stalno upravljaju našim jezikom da možemo narodu objavljivati vječne istine: *Eructavit cor meum verbum bonum...*[22] *Domine labia mea aperies.*[23]

Neka svaki od nas izvede pravi zaključak iz slijedećih riječi: *Audiam quid loquatur in me Dominus Deus, quoniam loquetur pacem in plebem suam.*[24] Jeste li primijetili? Prvo ja moram slušati da bi ljudi mogli slušati mene. Onim što nam je dano i u suradnji s milošću u nama i drugima gradimo onaj mir koji stvara kraljevstvo Božje u ljudskim srcima: *Audiam quid loquatur in me Dominus Deus.*[25]

---

14 Moja se hrana sastoji u tome da vršim volju mojega Oca (usp. Iv 4,34).

15 Blago žednima i gladnima pravednosti (Mt 5,6).

16 Tko je slab, a ja da ne budem slab? Tko se sablažnjuje, a ja da ne izgaram? (2 Kor 11,29).

17 Pa ćete mi biti svjedoci (Dj 1,8; usp. Iv 15,27).

18 Apostoli su vrlo odvažno svjedočili za Isusa Krista (usp. Dj 4,33).

19 Pravednici (što god se više uzdaju u Gospodina) to su jači, imaju orlovska krila... trče i ne umaraju se (*Com. plur. Martyr., Mat, II Noct., ant' 6, Breviarium Romanum;* usp. Iz 40,31).

20 (Blažen tko) se sprema na svete putove! Prolaze li suhom dolinom... (usp. Ps 84/83/,6–7).

21 (A Marija) je pamtila sve te događaje i razmišljala o njima u srcu svome (Lk 2,19).

22 Iz srca mi naviru riječi divne (Ps 45/44/,2).

23 Otvori, Gospodine, usne moje (Ps 51/50/,17).

24 Da poslušam što mi to Jahve govori: Jahve obećava mir narodu svome (Ps 85 /84/,9).

25 Isto.

Na razmišljanje
studentima konvikta,
čitati tamo gdje se nalaze naši konvikti

Već kod najave duhovnih vježbi čujete u svojim srcima Božji zov. Sjetite se velike obaveze koju preuzimate u pripravi za službu. Zadubite se u promatranju onoga što je sveto. Postignite ono stanje kreposti u kojem ćete po temeljitoj izobrazbi u teologiji i pastoralu postati sol zemlje i svjetlo svijeta. Nasljedujte Isusa u vrijeme njegova skrivenog života u Nazaretu te u ovim danima mislite prije svega da se *vita Jesu manifestetur in nobis.*[26]

Posvetite Bogu prvine plodova svog životnog puta. Sačuvajte sebe kao sjajni bijeli ljiljan u vrtu Crkve. Neka predragi Isus u vama nađe bogatu utjehu i neka vas on ispuni svojim bogatim blagoslovom za koji se u ovim duhovnim vježbama trebate moliti u dubokoj poniznosti. Vježbajte se naročito da vaše namjere kod posla budu čiste, a vaša služba povezana izvanrednom ljubavlju da tako budete prava djeca svjetla: *Ut filii lucis ambulate;*[27] *ambulate dum lucem habetis ne tenebrae vos comprehendant.*[28]

26 Život Isusov u nama treba očitovati (usp. 2 Kor 4,10).
27 Živite kao djeca svjetla (Ef 5,8).
28 Hodite dok imate svjetlo da vas ne bi osvojila tama (Iv 12,35).

Braći

Budući da ste se ovih dana, ljubljena braćo u Isusu Kristu, zajedno okupili na duhovnim vježbama, sjetite se vodstva Božje providnosti koja vas je pozvala da služite našoj svetoj Ustanovi.

Ispitujte se koliko se vježbate u kreposti: da li svako sredstvo koje vam je Bog dao za vaše spasenje dobro koristite.

Sjetite se da kada služite Ustanovi, služite Božjem djelu. Tako možete lako razumjeti koliko mora biti velika vaša ljubav i pažnja u ispunjavanju zadataka koje vam je Gospodin povjerio.

Ne tražite razlog vaših pogrešaka kod drugih, nego puno više u pomanjkanju vlastite kreposti. Nju pak trebate Božjom milošću postići u ovim duhovnim vježbama. Gospodin *repleat in bonis desiderium vestrum*[29] tako da, sveti u ovo vrijeme, smijete sudjelovati u vječnom blaženstvu. Amen.

29 Ispunja vašu čežnju dobrima (usp. Ps 103/102/,5).

Opomene

1. Duh molitve i poniznosti u nama treba sve više i više rasti. I u radu ostanimo sjedinjeni s Bogom. Molimo za se i za sve ljude koje nam Bog povjerava.

2. Svaki neka ima svog duhovnog vođu i to ne samo po imenu nego prema uputi *Direttore Diretto* našeg Albertinia.

3. Budimo čvrsto povezani s našom Ustanovom, molimo za nju i za rast njezinih članova. Neka svatko pazi da svojom krivnjom ne izgubi poziv.

4. Svi sastanci neka budu u ljubavi, naročito u odmoru neka se govori o onome što nas izgrađuje. Ne sudimo o stvarima koje nam Bog nije povjerio. Ne zadržavajmo se na nevažnim sitnicama koje ne odgovaraju čovjeku apostolata.

5. Naš apostolat treba služiti prvenstveno nama i braći pomoćnicima; dajmo dobar primjer. Svima neka je temeljno načelo urezano u srce: *Ama nesciri, et pro nihilo reputari...*[30] *Cum feceritis haec omnia, dicite: Servi inutiles sumus.*[31]

6. Neka poslušnost bude mistični brod koji nas vodi u luku našeg određenja. Budimo poslušni bez sustezanja, velikodušni i pripravni na žrtvu. O revnosti i neizmjernoj ljubavi kojom promičemo dobro, ne trebam ni govoriti: povećajmo našu duhovnu revnost i odbacimo sve što se protivi kreposti. Plodovi toga su dostojanstvo, veselje, nepodijeljena predanost u službi te zadovoljstvo svim onim što i kako Bog s nama raspolaže. Tako tužbe, svađe i tome slično neće imati mjesta.

7. Iskreno štujmo svi božansku krv i mislimo na to da to štovanje proširimo sa svim poznatim sredstvima što je moguće brže. Blažena Djevica Marija, sv. Franjo Ksaverski i naš anđeo čuvar neka nas prate na putu koji vodi u nebo.

---

30 Želi biti neprimijećen i držan za ništa (*De Imitatione Christi*, Liber I, caput II, n. 3).

31 Kad ovo sve izvršite tada recite: Beskorisne smo sluge (usp. Lk 17,10).

O vremenitim stvarima

Neka svaki pojedini pomaže Ustanovu koliko mu je to moguće. Neka se ima u vidu troškove za poštu koja ide u daljinu. Kašnjenje priopćenja s vrhovnom upravom i drugih stvari koje su zaista i očito na slavu Božju bilo bi odilaženje u drugu skrajnost. Drugi ekstrem kojeg treba izbjegavati jest beskorisno, radoznalo i koji put, čak štoviše, štetno dopisivanje (premda se traže izlike i zato). Treba sačuvati ravnotežu. Neka dopisivanje bude vrijedno poštivanja, uljudno, odgojno, a nikada zadirkujuće, bijesno, neuljudno. Budući da je narasla cijena kmetskih usluga u slučajevima manje hitnosti neka se svaki osobno snađe za doručak i izuzevši, kao što sam rekao, opravdanu žurbu neka među nama bude ono što biva u privatnim obiteljima koje su dobro planirane i upravljene.

O pridržanim grijesima i oprostima

Neka se osim toga ima točna spoznaja pridržanih grijeha i neka se prouče upute o oprostima, i neka ih se ponovo potvrdi ako je to potrebno. Uostalom, budući da mi imamo oproste božanske krvi, treba primijetiti da se ne traže drugi ustupci, ili da se ne ponavlja zahtjev za onim što se već ima.

Upozorenje

Zasada se uređuje generalni arhiv i vrhovni poglavar pregleda otisnuto i sve drugo što se tiče Ustanove. Molitve za svagdanje potrebe. Potrebno je koji put, zbog razloga sigurnosti, poslati omot i neka se u njemu pošalje popis fondova koje posjeduje misionarska kuća pa radilo se i o malom izvještaju, i neka se naznače naslovi, ako je potrebno, kanoni, i ako postoje kopije instrumenata, i neka se arhiv uredi prema okružnici. Neka se napravi popis ili naznaka neproduktivnosti. Neka se pošalje izvod stvarnog stanja te i onog pasivnog sve do dana kada se piše. Neka se naznači kružićima sve ono što je potrebno i važno spomena za aktiviranje generalnog arhiva; i sve ono što je slično ovdje spomenutom.

Neka milost Isusa Krista obiluje u našim srcima. Amen.

U ime kanonika DEL BUFALO, *apostolskog misionara vrhovnog poglavara*
GIOVANNI MERLINI, *generalni tajnik*

Živjela predragocjena krv Isusa Krista

Poticaj za svete duhovne vježbe studenoga 1836. prema Pravilu

Misionarima

Na već uobičajen način pišem vam ovo pismo za duhovne vježbe na koje vas Bog poziva. Kratke misli koje vam dajem neka vam u ovo vrijeme unutarnje sabranosti budu na međusobno ohrabrenje. Bog nam poklanja ovo vrijeme da ojačamo kreposni život i produbimo svoje sveto zvanje. Uvjeren sam da su duhovne misli koje vam dozivam u sjećanje, predraga subraćo, već na drugi način utisnute u našu dušu. Ali svete misli koje se ponavljaju, kako rekoh malo prije, u našem sjećanju, pomoći će nam produbiti vjeru: *Declaratio sermonum tuorum illuminat; et intellectum dat parvulis.*[1] Slijedeće tri misli produbit ćemo ove godine: prva se odnosi na uvijek dublje saznanje visokog poziva za koje nas je Bog predvidio; druga se odnosi na dobro korištenje sredstava milosti koje nam Božje milosrđe uvijek iznova pruža; u trećoj se radi o zaprekama koje nam đavao stavlja na put da nam uspori napredovanje u dobru i da bi nas zamorio u služenju božanskoj slavi.

I – *Naš poziv*

Neće nam biti teško pozabaviti se ovih dana pitanjem koje je preslatki učitelj postavljao svakom svom redovniku: *Ad quid venisti?*[2] Da, predragi u Isusu Kristu, svakome se od nas postavlja ovo pitanje, pa se dobro ispitajmo s kojim smo ciljem stupili u Ustanovu. Velikodušno odvajanje od svih stvari i osoba, pobjeda nad nama samima, a time i razapinjanje neurednih želja, sve su to bez sumnje pretpostavke za našu svetu službu koju nam je Bog povjerio da je uzmognemo dobro vršiti i ispuniti. Svaka ljudska ovisnost umanjuje apostolat, sprečava njegov postupni rast i onemogućuje savršeno djelovanje: *Verebar* (govori Job) *omnia opera mea;*[3] i veliki učitelj duhovnog života, Ivan od Križa običavao je uzimati slijedeći primjer: Lovac koji tankom niti drži svezanu bilo koju pticu, koči njezin let u visinu. Tako je i s dušom koja je ovisna o nečemu, pa bila ta ovisnost ne znam kako malena, duša će time biti spriječena u svom mističnom letu k Bogu. Stoga nije dovoljno da činim dobro, nego se radi o tome da djelujem u onom pravom duhu Božjem koji tjera, vodi i sve privodi k većoj slavi Božjoj: *Hii sunt vere filii Dei, qui spiritu Dei aguntur.*[4] Da, blaženi mi, ako nam točno ispunjavanje volje Božje postane duhovna hrana koja hrani i jača naše duše: *Cibus meus est, ut faciam voluntatem Patris mei.*[5]

Tko je dakle misionar? On je poslanik Gospodnji *ad dandam scientiam salutis plebi ejus;*[6] on vrši posebnu službu u kojoj osim običnih uvodi i nove metode da narod Božji privede spasenju. Takva služba zahtijeva sama po sebi određeni stupanj svetosti, što vjernici od nas zahtijevaju i očekuju. Tko to dakle ne shvaća da ova služba sa svojom mnogostrukom zadaćom od nas ne zahtijeva besprijekoran život? Uvjeti za našu svetost i svetost drugih su: najdublja poniznost, razborita, a ipak žarka ljubav prema bližnjemu i nepokolebivo strpljenje koje po trpljenju kroz mnoge vježbe kreposti i na tajanstven način postaje plodno. Tako se mogu razumjeti riječi Pisma: *Ornatam monilibus filiam Jerusalem Dominus concupivit.*[7]

Evo, duša koja se Bogu posvetila slikovito je prikazana u slici jake žene čije se djelovanje pokazuje u ćudorednom vladanju, koja *manum suam misit ad fortia, et digiti ejus apprehenderunt fusum.*[8] Ruka je alat za posao i time što svoju snagu uložimo u rad sviđamo se nebeskom božanskom

* Arhiv kuće u Nepi
1 Objava riječi tvojih prosvjetljuje, bezazlene urazumljuje (Ps 119/118/,130).
2 Zašto si došao? (sv. Bernard)

3 Od mojih me djela groza obuzima (usp. Job 9,28).
4 Svi su oni koje vodi Božji Duh sinovi Božji (Rim 8,14).
5 Moja se hrana sastoji u tom da vršim volju oca moga (usp. Iv 4,34).
6 Da narodu njegovu pruži spoznaju spasenja (usp. Lk 1,77).
7 Gospodin je žudio za kćerkom Jeruzalema u nevjestinom nakitu (Svetkovina Marijinog uznesenja na nebo, II Noct., Resp. post. I Lect., Breviarium Romanum; usp. Iz 61,10).
8 Rukama se maša preslice i prstima drži vreteno (Izr 31,19).

Zaručniku. On nas iz ljubavi goni da u tkanju svojih niti stalno napredujemo; što znači da trebamo dovesti u sklad svetost u nama i drugima po uzvišenom dostojanstvu naše službe. Preneseno opet na jaku ženu s vretenom to znači: s nitima najfinije svile (aluzija na različite kreposti) započela je svoje dragocjeno djelo, koje je u tekstu ovako opisano: *Stragulatam vestem fecit sibi; byssus, et purpura indumentum ejus... ridebit in die novissimo.*[9] Kako se krasno onda o njoj u hvalospjevu govori: *Beatissimam praedicaverunt...*[10] Moji predragi u Isusu Kristu! Zadubimo se u razmatranje što je u ovom kratkom razlaganju rečeno. Obnovimo se u onom duhu i u onoj dušobrižničkoj revnosti na koju nas Bog neprestano zove. Govorimo često s prorokom: *Spiritum rectum innova in visceribus meis.*[11] Dane, koji nam još ostaju na našem hodočasničkom putu, želimo proživjeti tako povezani s Gospodinom i međusobno da *dies pleni inveniantur in nobis.*[12]

II – *Tri sredstva za suradnju s Božjim planovima*

Ali nije samo dovoljno da spoznajemo velike Božje planove s nama, nego moramo prihvatiti i pogodna sredstva da surađujemo s planovima Svevišnjega. U jakoj ženi vidim prije svega tri sredstva koja se primjenjuju s velikom pažnjom i zbog čega će nam biti dodijeljena velika slava. Prvo je ljubav prema povučenosti; drugo zadržavanje u molitvi; treće neumorna revnost. Čovjek apostolata, duša koja se Bogu posvetila, mora ljubiti povučenost u kojoj se Bog javlja na osobit način da nas na odgovarajući način pripravi na našu dušobrižničku službu. Misionar mora u svojoj sobi biti kontemplativac, a vani sijač. On sjedinjuje unutarnji s vanjskim životom i čuva u Bogu svetu prostodušnost. Unutarnji život je uvjet za vanjski apostolat. Kada nedostaje unutarnji život, zgradi nedostaje temelj: kada on popusti ni vanjski život se ne može razvijati onako kako to Bog od nas želi. Po molitvi biva djelo izgrađeno na poseban način: ona dovodi do izražaja božanski plan u svoj njegovoj veličini, ona ublažuje brigu oko posla i trudi se oko ukrašavanja. Tada saziva ljude da hvale djela Gospodnja:

9 Sama sebi šije pokrivače, odijeva se lanom i purpurom... pa se smije danu budućem (Izr 31,22–25).

10 Sretnom je nazivaju (Izr 31,28).

11 Duh postojan obnovi u meni (Ps 51/50/,12).

12 Dani nam budu ispunjeni (usp. Ps 51,10).

Venite, et videte opera Domini.[13] U jednoj takvoj zgradi nalaze svoj duhovni dom oni kojima je potrebna naša pomoć: bolesni nalaze zdravlje, a klonuli bivaju ojačani. S Božjom pomoću trebamo otkupljenima tako biti na raspolaganju da ih zagovaramo, branimo i vodimo k svetosti. Bit će i onih koji se zatvaraju pred Božjim milosrđem. Zato trebamo imati neumornu revnost i strpljivost u trpljenju. Uvijek misleći na svoju svetu dužnost, misionar treba svima biti sve, da sve pridobije za Isusa Krista. Na to upućuju riječi o jakoj ženi: *Gustavit, et vidit, quia bona est negotiatio ejus... Os suum aperuit sapientiae... Panem otiosa non comedit... Roboravit brachium suum;* i zato: *Confidit in ea cor viri sui.*[14] Kako smo sretni da baš u ove dane dolazimo s našim ljubljenim Isusom i zbog njegove ljubavi do ovakvih zaključaka koji odgovaraju onom što se po Isusu usjeklo u našu dušu.

III – *Predvidjeti prepreke i svladati ih*

Kao vojnik, pogotovo onaj koji pripada obrambenom odredu, gledamo naprijed, pazimo na neprijatelja, otkrivamo njegove zasjede, svladavamo ga i nad njim trijumfiramo. Ovako se mora svaki od nas držati u povjerenom apostolatu. Pri tome mislimo na riječi apostola koje je upravio svom ljubljenom učeniku: *Labora sicut bonus miles Jesu Christi.*[15]

Kod uzimanja prethodnog spomenutog sredstva, a njemu pripada i oružje svjetla koje uzimamo u borbi protiv nasrtaja pakla, moramo računati s time da će doći razna iskušenja. Napasti, strah ili dosada, bezvoljnost ili ljutnja, mogu nas tako obuzeti da dovoljno ne cijenimo veličinu svoje službe i pomoć koju pri tom vidimo. Sve će nam stati na put i priječiti nas da prebrodimo navedene teškoće. Ali moramo u ovoj borbi ostati posve normalni, *ne quando dicat inimicus meus: Praevalui.*[16] Kada već đavao općenito napada svako dobro djelo, koliko li će se tek više boriti protiv ovog apostolata na kojeg smo pozvani? Kaže se: *Omnia possum in eo qui me confortat.*[17] *Quis me separabit a charitate Christi?*[18] Mističnim šta-

13 Dođite, gledajte djela Jahvina (Ps 46/45/,9).

14 Vidi kako joj posao napreduje... Svoja usta mudro otvara... Ne jede kruha besposlice... Živo miče rukama... Muževljevo se srce uzda u nju (Izr 31,18.26.27.17.11).

15 Dijeli sa mnom tegobe kao dobar vojnik Krista Isusa (2 Tim 2,3).

16 Nek ne kaže dušmanin: Nadjačah njega (Ps 13/12/,5).

17 Sve mogu u onome koji mi daje snagu (Fil 4,13).

18 Tko će me rastaviti od ljubavi Kristove? (usp. Rim 8,35).

pom Božje milosti pobijedit ćemo đavolsku oholost kao što je Mojsije snagom štapa pobijedio faraona. Prisustvo Božje milosti bit će nam kao štap na koji se možemo osloniti da bi podnijeli i pobijedili svoju vlastitu bijedu: *Virga tua, et baculus tuus; ipsa me consolata sunt.*[19]

Po savezu smo ljubavi odlučili da ove važeće duhovne misli izmijenimo i o njima razmislimo. Budimo stalno pripravni da ih izvršimo! Neka nam one prema Svetom pismu budu tajanstveni pečat koji naša srca brižljivo zatvara pred neprijateljem i daje nam da okusimo onaj mir koji je predokus raja. Za taj raj služimo Bogu tako revnim duhom koji goruće čezne da to smije zauvijek uživati. Amen.

19 Tvoj štap i palica tvoja utjeha su meni (Ps 23/22/,4).

Studentima konvikta [i braći]

Predragi mladići, Bog vam šalje posebnu poruku, naime slijedeću: u vama vidimo budućnost Ustanove. Vama je upravljena posebna ljubav i skrb u vjeri; naša neumorna briga i potpora da tako s brojem godina porastete u kreposti i revnosti duha. Ali koje sredstvo morate koristiti da postignete postavljeni cilj? To je krepost svete poslušnosti u kojoj se trebate ispitati: *Vir obediens loquetur victorias.*[20] Poslušnost je ono tajanstveno svjetlo koje vam pokazuje put vječnog spasa, otkriva prevare neprijatelja, čini sigurnim vaše djelovanje, daje vam mir duše i pomaže vam da se vježbate i u drugim vrlinama. To vas čini dostojnima krune nebeske domovine i konačno nasljednicima Krista, koji *factus est obediens usque ad mortem.*[21] Našim koracima ne smije upravljati naša svojeglavost koja se tako lako uvlači u nas, niti kriva načela koja si čovjek zacrta. Istinski duh Evanđelja, primjeran život svetaca, glas vjere u nama, sve to treba biti potpora našem držanju, za naš primjer koji dajemo, našoj pripravi za službu.

Ova duhovna uputa neka bude na isti način od koristi braći i svim ostalima. Milost, mir i ljubav Isusa Krista neka budu uvijek u našim srcima. Amen

Slavljen i hvaljen uvijek bio Isus,
koji nas je otkupio svojom krvlju.

U ime gospodina kanonika DEL BUFALO, *apostolskog misionara vrh.pog.*
GIOVANNI MERLINI, *misionar, generalni tajnik*

20 Čovjek koji sluša navijestit će pobjede (usp. Izr 21,28).
21 Ponizi sam sebe postavši poslušan do smrti (Fil 2,8).

Živjela predragocjena krv Isusa Krista

Duhovni poticaji o kojima treba razmišljati u svetoj samoći duhovnih vježbi godine 1837. prema Pravilu

[Misionarima]

Bog nam je prošlih godina, o cijenjena subraćo, poklonio mnogo duhovnih dobara tako da smo našu dušu mogli hraniti božanskim nadahnućima. Iz toga smo crpili ustrajnost i snagu da možemo ići putovima svetosti. Neka se svatko ispita u skrušenosti pred Bogom kako je tko na tome radio. Opet se vraća ovo plodonosno vrijeme u kojem smo pred Bogom, kojeg od sveg srca ljubimo, pozvani da ponovno čitamo knjige svoje savjesti. Oprezno i revno ispitat ćemo se da li smo dobro iskoristili milosti, talente i vrijeme koje nam je Bog do sada poklonio za skupljanje blaga u nebu. Neka se nikada ne dogodi da smo nalik lijenom sluzi koji je svoje talente pokopao ili onom upravitelju koji je potrošio imanje svoga gospodara ili onim ludim djevicama koje su dozvolile da im se ugase svjetiljke!... Već je i sam apostol strepio kad je govorio one, razmišljanja vrijedne, riječi: *Ne cum aliis praedicaverim, ipse reprobus efficiar.*[1] Što ćemo tek mi kazati koji smo pred Gospodinom tako jadni? Neka svatko kaže u svom srcu: *Ego sum vir videns paupertatem meam.*[2] Naša majka Crkva moli za to da izrastu neustrašivi apostoli riječi Božje koji pomažu u borbi protiv ove bijede vremena i da se mističnim oružjem bore protiv opačina grijeha. Za vrijeme ovih duhovnih vježbi Bog nas želi naučiti rukovati duhovnim oruđem: *Docet manus meas ad praelium.*[3] U ovim svetim danima posebnu ćemo pažnju posvetiti trima temama.

* *Scritti del Fondatore,* svezak XVIII, str. 397–398.

1 Da sam ne budem odbačen pošto sam drugima propovjedao (1 Kor 9,27).

2 Ja sam čovjek što upozna svoju bijedu (usp. Tuž 3,1).

3 Ruke mi za borbu uvježba (Ps 18/17/,35; 2 Sam 22,35).

I – *Zbog kojeg smo cilja u Ustanovi?*

Ponajprije ćemo se sjetiti riječi koje bi preslatki učitelj upućivao svojim redovnicima: *Ad quid venisti?*[4] S kojim smo namjerama stupili u Ustanovu? Da s Bogom surađujemo na velikim planovima njegove providnosti, da se sami posvetimo i ostale privedemo k svetosti i tješnje nasljedujemo život Isusa Krista; da povezani savezom ljubavi budemo zaštitni bedem protiv bezboštva vremena i da utažimo žeđ Isusa koji je žedan duša, da se oslobodimo vlastitih posjeda, rodaka, udobnosti, a ponajviše *samih sebe.* Oh, kako krasan doprinos za naše dobro i slavu Božju! Ja dakle nisam u Ustanovi da radim po svojoj zamisli, da zadovoljim svoje samoljublje, pa niti u duhovnom životu, da njegujem svoju osjetljivost ili da radim prema simpatijama ili antipatijama itd. Ja sam u Ustanovi da živim duhovnim životom, da se vježbam u poslušnosti i poniznosti i nepodijeljenom se odanošću zalažem za slavu Božju te pokoravanjem prema danoj vlasti raspoznajem božansku volju.

II – *Osjećaj za naše zajednice*

Kao drugo morali bi se ispitati imamo li onu pravu duboku kršćansku ljubav koju smo dužni prema našim zajednicama i prema našima? Uvijek se mora raditi u duhu Gospodnjem: *Ii sunt vere filii Dei, qui spiritu Dei aguntur.*[5] To mora biti tako urezano u naše srce da možemo govoriti kao veliki Ksaver: *Oblivioni detur dextera mea, si obliviscar tui, Societas Jesu.*[6] Naša ljubav u ovome slučaju treba biti jedinstvena: neka bude dobrotvorna, rasipna, strpljiva, skromna i oštroumna. Molim vas upamtite ove riječi: *Si quis suorum, et maxime domesticorum curam non habet, fidem negavit, et est infideli deterior.*[7] Mnogi se sveti pisci pitaju: *Qui sunt autem domestici Dei?*[8] To su prije svega oni koji su pozvani na unutarnje sjedinjenje s Gospodinom bili oni u službi svetišta ili samostana. Tko ne zna da od pravilnog njegovanja ovih mističnih biljaka ovisi bogata žetva njihovih

4 Zašto si došao ovamo? (sv. Bernard).

5 Svi su oni koje vodi Božji Duh sinovi Božji (Rim 8,14).

6 Nek se osuši desnica moja, Družbo Isusova, ako tebe zaboravim (sv. Franjo Ksaverski; usp. Ps 137/136/,5).

7 Ako se tko za svoje, osobito za ukućane, ne brine, zanijekao je vjeru; gori je od nevjernika (1 Tim 5,8).

8 Tko su ukućani Božji?

plodova? Nebeski sijač nalazi u njima veselje i zadovoljstvo. O, Bože moj... kad bi se o našim zajednicama obistinile ove riječi: *Vineae florentes dederunt odorem suum!*[9] Zajednica kao i vinograd ima propisnu ogradu: to su pravila; ona zahtijevaju duhovno svratište, tišinu, pažljivo ponašanje prema vanjskima, mudro držanje u razgovoru i kreposnu revnost u djelovanju. Samo na taj način neće lisice provaliti u vinograd i opustošiti ga. Za obradu vinograda treba znanje, marljivost, budnost i plodonosna kiša. Tako su nam u njegovanju naših zajednica potrebni osobiti darovi koje moramo postići po molitvi. Da bi poželi željene plodove, potrebno je činiti dobro, potpuno se založiti i upotrijebiti odgovarajuće metode uz veliku budnost. Ovdje su nam od velike pomoći naši propisi i pravila koje nikad ne možemo dovoljno preporučiti.

III – *Povećavanje slave Božje u apostolatu Ustanove*

I konačno treće. Razmišljajmo o našoj revnosti u apostolatu i u promicanju slave Božje. Radi se o stalnom zalaganju uz sredstva koja nam je Ustanova dala i koja smo od nje preuzeli putem prakse da bismo tako osigurali nastavak njezinog apostolata. Neka ovdje sv. Pavao apostol dođe do riječi čija pisma u svojoj žarkoj revnosti svjedoče za duše i brinu o njihovoj svetosti: *Per Evangelium ego vos genui...*[10] *Optabam anathema esse pro fratribus...*[11] *Quis infirmatur, et ego non infirmor?... Quis scandalizatur, et ego non uror?...*[12] *Charitas Christi urget nos...*[13] *Superabundo gaudio in omni tribulatione.*[14]

IV – *Duhovni poticaji za rast ljubavi*

Promatrajmo, cijenjena subraćo, ove riječi. A da bi misao koja je u ovoj okružnici izražena imala dobar uspjeh, koji Bog od nas želi, dajmo si

9 Vinograd, u cvatu, miriše (Pj 2,13).

10 ...jer vas ja Evanđeljem rodih... (1 Kor 4,15).

11 Želio bih da ja osobno budem određen za uništenje... za svoju braću (Rim 9,3).

12 Tko je slab a ja da ne budem slab? Tko se sablažnjuje, a ja da ne izgaram? (2 Kor 11,29).

13 Ljubav Kristova potpuno nama ovladava (2 Kor 5,14).

14 Preobilna je radost moja zbog sve nevolje naše (2 Kor 7,4).

na koncu nekoliko duhovnih opaski koje neka budu kao usijane varnice koje raspiruju veliku vatru ljubavi.

1. Kada vanjski život jednog misionara nije vođen od unutarnjeg i na njemu nadograđen, mogu se njegove fizičke snage još toliko trošiti, ali on neće moći opstati pred Bogom.

2. Tko ljubi skriveni život u jednostavnosti i poniznosti, taj će kročiti putem kreposti i održat će se u svetoj ljubavi Božjoj. Kako već kažu učitelji duhovnog života, plemenito se vino čuva od kvarenja na zraku tako da se pažljivo drži zatvoreno.

3. Tko je iz udobnosti zadovoljan neznatnim dobrom, nalazi se blizu zla. Tko sve više teži k višem dobru, udaljen je od zla.

4. Jadan li je i žaljenja vrijedan onaj koji je bogat duhovnim darovima i govorništvom, kojega narod hvali itd., ali koji ne posjeduje odgovarajuće kreposti i koji sve što ima ne prepisuje Bogu.

5. Zemaljsko shvaćanje jasno otkriva tko o sebi dobro misli, a o drugima loše govori.

6. Tko živi u poslušnosti, nalazi volju Božju, čuva mir u srcu i podupire bližnje u vjeri.

7. Štovanje krvi Kristove jest savršeno sredstvo za postizanje one revnosti s kojom možemo ostvariti sve ovo rečeno. Ta krv neka bude radost našega srca.

Duhovna uputa našim
studentima konvikta

U vježbanju kreposti postoje tri različita stupnja. Prvi se sastoji u tome da se u kreposti povremeno vježba. Drugi stupanj da se koristi svaka ponuđena prilika za vježbanje u kreposti. Treći se stupanj sastoji u tome da se trudimo i savršeno se u kreposti vježbamo.

Neka se svaki o tome ispita.

Duhovne upute braći

Da bi jedan brat bio dostojan sin Ustanove i svoju zadaću dobro izvršavao, treba paziti na tri slijedeće, ali sadržajne rečenice: Budi šutljiv, neumorno se trudi, sve podnosi.

Upute koje su ovdje navedene gospodi studentima i braći mogu također i svim osobama naše zajednice biti od koristi.

Milost, mir i milosrde Isusa Krista neka uvijek bogato ispune naša srca. Amen.

6. studenog 1837.

U ime gospodina kanonika DEL BUFALO, *apostolskog misionara vrh.pogl.*
GIOVANNI MERLINI, *misionar, generalni tajnik*

S A D R Ž A J